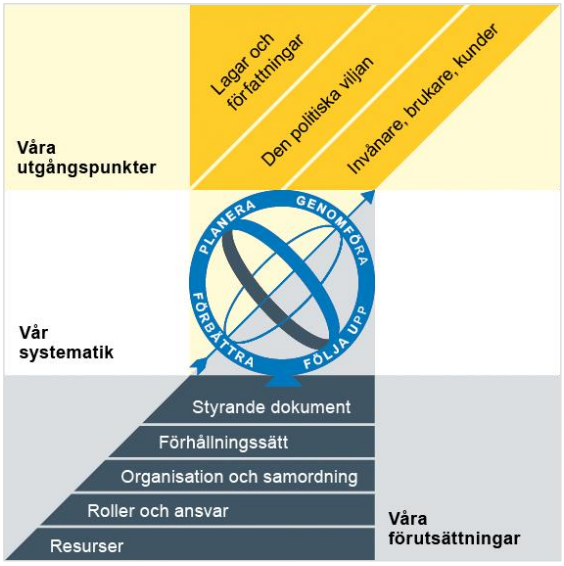
Göteborgs Stad

Förskolenämndens lokalbehovsplan 2025

Planerande styrande dokument

Vision
Program
► **Plan**

Göteborgs Stads styrsystem

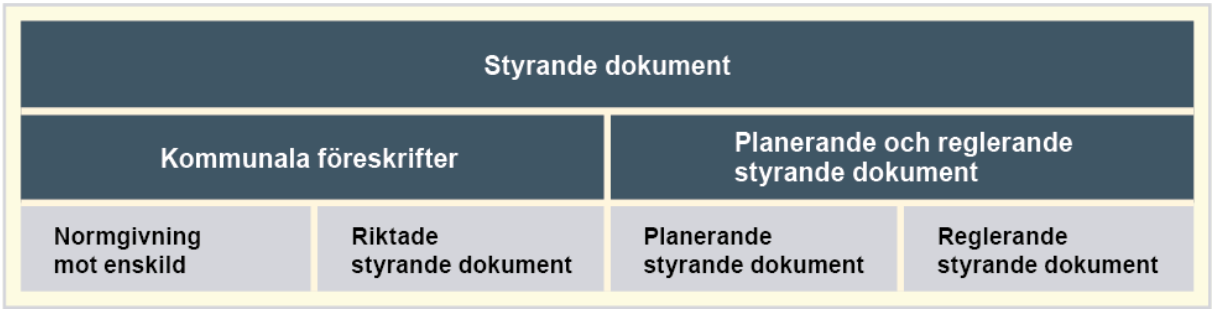
Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Beslutad av:	**Gäller för:**	**Diarienummer:**	**Datum och paragraf för beslutet:**
Förskolenämnden	Förskoleförvaltningen		[Text]
Dokumentsort:	**Giltighetstid:**	**Senast reviderad:**	**Dokumentansvarig:**
Plan	2025 tills vidare	-	Avdelningschef ekonomi, fastighet och säkerhet, intern service

Bilagor:
Bilaga 1. Befolkningsprognos per planeringsområde
Bilaga 2. Principer för stängning av förskolor

Innehåll

Inledning 5
Syftet med denna plan 5
Vem omfattas av planen 5
Giltighetstid 5
Bakgrund 5
Koppling till andra styrande dokument 5
Stödjande dokument 6
Genomförande av denna plan 6
Uppföljning av denna plan 6
Planen 6
Analytiska utgångspunkter 7
Tidsperspektiv i lokalbehovsplanen 7
Drivkrafter i lokalbehovsplanen 7
Geografiska analysnivåer 8
Kapacitet förskoleplatser 8
Redovisning av lokalbehov 8
Lokalbehovsanalys 10
Förskola 10
Befolkningsmässiga förändringar 10
Befintliga verksamhetslokaler 11
Analys 12
Stadsområde Nordost 14
Analys per planeringsområde 16
Stadsområde Centrum 23

Analys per planeringsområde 25
Stadsområde Sydväst 31
Analys per planeringsområde 33
Stadsområde Hisingen 37
Analys per planeringsområde 39
Övriga verksamhetslokaler 45
Pedagogisk omsorg 45
Öppen förskola 45
Administrativa lokaler 46
Lokaleffektivitet och samverkan 46
Samnyttjan och samlokalisering 46
Aktuella möjligheter och utmaningar 48
Behovsbedömning förskoleplatser 48
Överkapacitet och underkapacitet 48
Stadsfastighetsförvaltningens nya processer 49
Inhyrningar 49
Förskoleförvaltningen som hyresvärd 50
Renoveringar 50
Tillfälliga bygglov 50
Familjecentraler 51
Civil beredskap 51
Lokalkostnadsanalys 53
Åtgärder för att minska lokalkostnader 53
Kompensatoriska åtgärder 54
Riskanalys 56
Överkapacitet 56
Lokalkostnadsutveckling 57
Bilaga 1. Befolkningsprognos per planeringsområde 59
Bilaga 2. Principer för stängning av förskolor 63

Inledning

Syftet med denna plan

Syftet med lokalbehovsplanen är att redovisa lokalbehov för de verksamheter som förskolenämnden ansvarar för. I planen redogörs för lokalbehov kopplade till befintliga, tillkommande och avgående lokaler.

Förskolenämndens lokalbehovsplan utgör underlag till Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan.

Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för förskolenämnden och omfattar förskola, pedagogisk omsorg, specialförskola, öppen förskola och omsorg på obekväm arbetstid samt administrativa lokaler.

Giltighetstid

Denna plan gäller från antagande i förskolenämnden 2025 tills vidare men revideras årligen kopplat till nya befolkningsprognoser, status i befintliga verksamhetslokaler samt förändrade mål och visioner.

Bakgrund

19 mars 2020 § 4 1006/18 antog kommunfullmäktige Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026. Genom programmet har kommunfullmäktige beslutat att nya reglerande styrande dokument ska tas fram i syfte att utveckla stadens lokalförsörjningsprocess. 27 januari 2022 § 14 antog kommunfullmäktige Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner. Riktlinjen är ett reglerande styrande dokument som anger att stadens nämnder årligen ska besluta om en lokalbehovsplan som ska översändas till kommunstyrelsen.

Koppling till andra styrande dokument

Styrande dokument	Koppling till denna plan
Göteborgs Stads budget	Budgeten anger mål för samtliga nämnder och styrelser
Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan	Förskolenämndens lokalbehovsplan utgör ett underlag till stadens lokalförsörjningsplan

Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner	Riktlinjen anger ramar, ansvar och handlingsutrymme i utformandet av lokalbehovsplanen

Stödjande dokument

Göteborgs Stads befolkningsprognos utgör ett centralt underlag för att bedöma behovet av förskoleplatser och behov av övriga lokaler. Stadsfastighetsförvaltningens långsiktiga underhållsplanering utgör ytterligare underlag.

Genomförande av denna plan

Förskolenämndens lokalbehovsplan utgör ett underlag till stadens övergripande lokalförsörjningsplan. Planen är inte en beställning utan en analys av förskolenämndens lokalbehov som visar kommande planeringsinriktning i förvaltningens arbete för att tillgodose behoven av förskoleplatser. I det arbetet krävs ett nära samarbete med de nya stadsutvecklingsförvaltningarna, särskilt stadsfastighetsförvaltningen.

Uppföljning av denna plan

Förskolenämnden är ansvarig för antagande av lokalbehovsplanen. Förskoleförvaltningen ansvarar för uppföljning och årlig revidering av planen.

Planen

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner ska samtliga nämnder i staden årligen besluta om en lokalbehovsplan. Planen ska översändas till kommunstyrelsen i september månad.

Förskoleförvaltningen följer Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner. Lokalbehovsplanen inleds med att beskriva de analytiska utgångspunkterna som legat till grund för lokalbehovsanalysen därefter följer lokalbehovsanalysen för respektive verksamhet följt av avsnitten aktuella möjligheter och utmaningar, lokalkostnadsanalys samt riskanalys.

Analytiska utgångspunkter

I detta kapitel redovisar förskoleförvaltningen vilka huvudsakliga analytiska verktyg som har använts i framtagandet av lokalbehovsanalysen.

Tidsperspektiv i lokalbehovsplanen

I stadens riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner anges att lokalbehovsplanen ska utgå från tre olika tidsperspektiv:

- Nutid (1–5 år)
- Närtid (5–10 år)
- Framtid (10 år och framåt).

Planeringshorisonten för nutid är de kommande ett till fem åren. Det är huvudsakligen i detta tidsperspektiv som nämnder skickar uppdrag om tillkommande eller avgående lokalbehov för att säkerställa en lokalförsörjning i balans. Det är också främst i detta tidsperspektiv som uppdrag om ny-, till- och ombyggnation beställs och genomförs. I nutidsperspektivet görs också slutliga bedömningar av dimensionering och faktiskt kapacitetsbehov med utgångspunkt i aktuella befolkningsprognoser, kommunal servicegrad eller förändrade uppdrag och ansvar inom staden.

Planeringshorisonten för närtid är de kommande fem till tio åren. Det är främst i detta tidsperspektiv som detaljplaner påbörjas och antas. Planering i närtidsperspektiv handlar därför primärt om att säkerställa att nödvändiga ytor för kommunal service planläggs och görs tillgängliga för byggnation. Det handlar både om antagande av nya detaljplaner och ändring av gällande detaljplaner i syfte att möjliggöra utveckling av befintliga byggnader. I stadens nya organisation för stadsutveckling blir förskoleförvaltningen involverad i arbetet tidigare i processen och behöver lämna in förstudieuppdrag redan i tidiga skeden. Det kräver också att förvaltningen tar en mer aktiv och resurskrävande roll än tidigare i arbetet med detaljplanerna.

Planeringshorisonten för framtid är bortom de närmaste tio åren och framåt. I detta tidsperspektiv är det främst tillgången på lämplig mark för kommunal service som måste säkerställas för att marken sedan ska finnas tillgänglig att planlägga i närtidsperspektivet.

Befolkningsprognoser på stads- och mellanområdesnivå sträcker sig sju år framåt, det vill säga till och med 2032 för 2025 års befolkningsprognos. Lokalbehovsanalysen för förskola på stads- och planeringsområdesnivå avser därför lokalbehov fram till 2032 och därmed inte hela perioden närtid.

Drivkrafter i lokalbehovsplanen

I riktlinjen för stadens lokalförsörjningsplan och nämndernas lokalbehovsplaner tas tre huvudsakliga drivkrafter upp som var för sig eller i kombination driver behovet av lokalförändringar. Riktlinjen anger att i de fall det är möjligt ska lokalbehovsanalysen utgå från dessa drivkrafter. De tre drivkrafterna är:

- Befolkningsmässiga förändringar

- Befintliga verksamhetslokaler
- Mål

Drivkraften befolkningsmässiga förändringar är främst kopplad till förändringar av stadens befolkning. Ökar befolkningen kan det generera behov av tillkommande lokaler. Minskar befolkningen kan det generera behov av att lämna lokaler.

Drivkraften befintliga verksamhetslokaler är främst kopplad till förändringar i stadens befintliga lokalbestånd. För att säkerställa ändamålsenligheten i befintliga lokaler krävs kontinuerliga åtgärder. Behov av åtgärder och förändringar drivs antingen av hyresvärdens ansvar för att säkerställa skick och status eller av verksamhetens behov av nya eller ändrade funktioner i befintliga byggnader eller förändrade myndighetskrav.

Drivkraften mål är främst kopplad till förändrade mål och visioner. Politiska mål och visioner samt verksamhetens mål och visioner kan var för sig eller i kombination med varandra generera ett behov av förändring i organisation och struktur. Detta kan också resultera i ett förändrat lokalbehov.

Geografiska analysnivåer

För förskolan redovisas en lokalbehovsanalys på planeringsområdesnivå och inte per stadsområde eftersom lokalbehovet kan skilja sig inom ett stadsområde. Planeringsområdena är baserade på mellanområden då det är det minsta geografiska område som stadens befolkningsprognoser tas fram för. För övriga verksamheter redovisas lokalbehovsanalysen på stadsnivå men kommenteras där det är aktuellt utifrån stadsområdesnivå.

Kapacitet förskoleplatser

Kapaciteten som använts som grund för lokalbehovsanalysen för förskolan är framtagen av förskoleförvaltningen under 2021. Kapacitetsförändringar som finns med i lokalbehovsplanen baseras dels på förskoleprojekt där förskolenämnden har tagit beslut eller skickat uppdrag gällande förstudie för en ny förskola, dels på uppsägning av lokaler. Lokalbehovsanalysen utgår från det behov och den kapacitet som finns i maj respektive år. Det innebär att kapacitet som tillkommer på hösten medför en kapacitetsförändringen först året efter.

För tillfälliga lokaler görs antagandet om att lokalerna får stå kvar så länge som det görs en bedömning av att det finns behov av dem men som längst 15 år.

För projekt som befinner sig i olika utredningsskeden redovisas inte kapaciteten och den möjliga effekt dessa skulle få på förvaltningens bedömning av behov av förskoleplatser.

Redovisning av lokalbehov

Lokalbehov för förskola är i lokalbehovsanalysen redovisat utifrån antalet platser. Behov av antalet platser är beräknat utifrån befolkningsprognos 2025 och finns framtaget för samtliga av stadens planeringsområden. Det prognosticerade behovet av platser avser det behov som finns i maj respektive år och omfattar därmed barn i åldrarna 1–6 år.

I nutid (2025–2030) är behovet av platser beräknat utifrån möjligheten att kunna erbjuda plats i det planeringsområde där barnen bor samt att andelen barn i fristående förskola består under perioden. Lokala underskott av platser i planeringsområden kan därför komma att hanteras genom att barn erbjuds plats på förskola i ett annat planeringsområde än där de bor.

I närtid (2030–2032) är behovet av platser beräknat, precis som i nutidsperspektivet, utifrån möjligheten att kunna erbjuda plats i det planeringsområde där barnen bor samt att andelen barn i fristående förskola består under perioden. Att lokalbehovsanalysen i närtid utgår från möjligheten att kunna erbjuda plats i det planeringsområde där barnet bor kan innebära att det redovisade lokalbehovet överstiger det totala behovet i staden som helhet.

Förskoleförvaltningen tar utöver lokalbehovsplanen årligen fram en platsprognos för kommande år. Platsprognosen utgår från befolkningsprognosen och utgör underlag för hur placeringsarbetet ska ske det kommande året. Platsprognosen bygger bland annat på beräkningar om antal barn i kommunal verksamhet under maj månad. Behov av förskoleplatser i lokalbehovsplanen för 2025 och förvaltningens platsprognos för 2025 kan dock skilja sig åt utifrån att platsprognosen kan justeras på en annan detaljnivå.

Lokalbehov för övriga verksamheter är beskrivet utifrån behov av faktiska lokaler och baseras inte på ett nyckeltal som till exempel antal platser eller avdelningar.

Lokalbehovsanalys

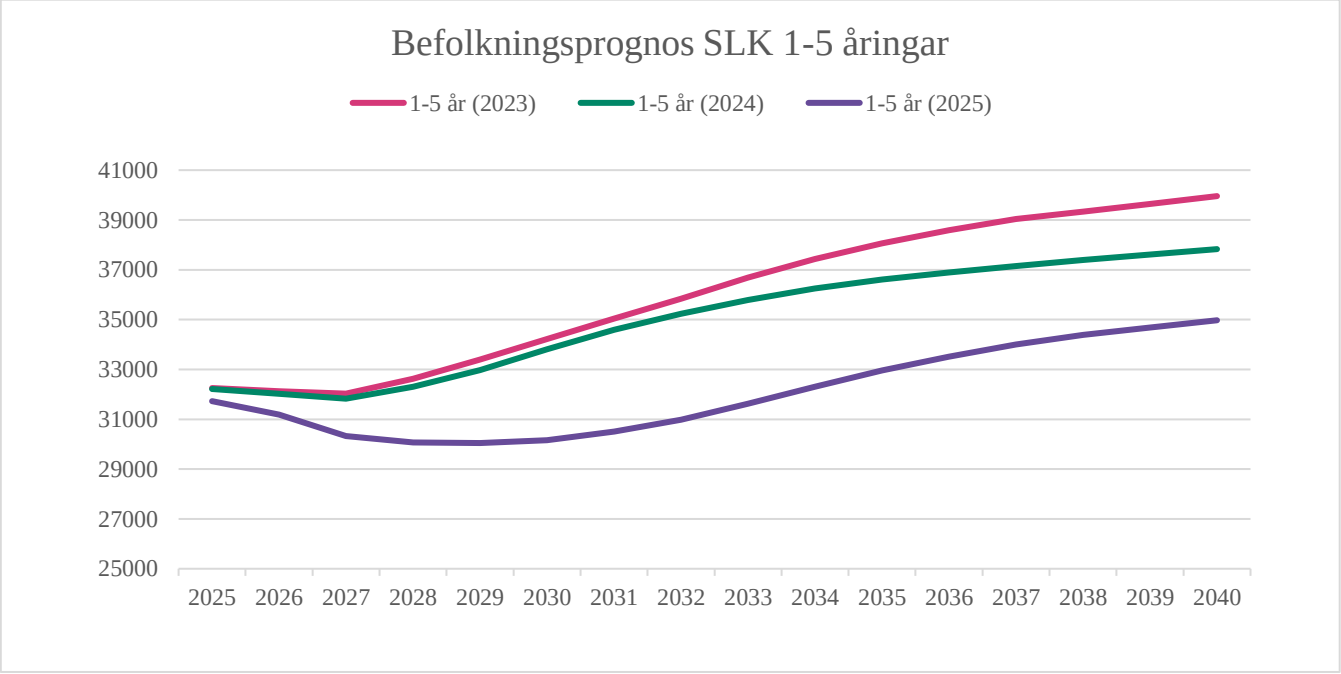
I det här kapitel görs en lokalbehovsanalys för samtliga verksamheter som förskolenämnden ansvarar för samt behovet av administrativa lokaler. Först beskrivs det övergripande lokalbehovet för förskoleverksamheten, därefter görs en fördjupning per planeringsområde och kapitlet avslutas med analys av övriga verksamhetslokaler.

Förskola

Befolkningsmässiga förändringar

Enligt stadsledningskontorets befolkningsprognos från 2025 förväntas antal barn i åldern 1–5 år öka med cirka 3250 barn under perioden 2025–2040. Ökningen är inte jämnt fördelad under perioden utan befolkningen minskar initialt, för att sedan stiga från 2034.

I nutid (2025–2030) förväntas befolkningen minska med cirka 1560 barn för att sedan öka med cirka 2800 barn i närtid (2030–2035). Detsamma gäller för framtidsperspektivet (2035–2040) där antalet barn förväntas öka med cirka ytterligare 2000 barn. Prognosen är nedskriven både i nutid och närtid jämfört med befolkningsprognosen från 2024 och det råder en stor osäkerhet kopplat till barnafödande.

Stadsledningskontoret påpekar att det varit svårt att bedöma den framtida fruktsamheten, det vill säga benägenheten att skaffa barn, det senaste decenniet. De tidigare sambanden mellan bland annat fruktsamhetsutvecklingen och konjunktursvängningar har brutits och sedan 2010 har benägenheten att skaffa barn sjunkit. Fram till 2022 har fruktsamhetsnedgången vägts upp av fler kvinnor i barnafödande ålder, men under de två sista åren har antalet födda minskat tydligt. I princip alla grupper under 35 år skjuter upp sitt barnafödande och SCB och de demografiska forskarna diskuterar nu vad det beror på.

För Göteborgs del är det här en åldersgrupp där prognoser är behäftade med en stor osäkerhet. Dels är utvecklingen direkt kopplad till antalet födda barn, vilket som nämnts är en komponent som varit svår att prognostisera det senaste decenniet. Förskolebarnen är också en grupp där flyttintensiteten är mycket hög. I en studie om barnfamiljernas flyttningar i Göteborg visade det sig att 3 av 10 barn flyttade från Göteborg innan skolan började. Flyttningar i dessa åldrar är känsliga för svängningar i den ekonomiska konjunkturen och vid tidigare ekonomiska nedgångar har utflyttningen från Göteborg minskat för barnfamiljer.

Befintliga verksamhetslokaler

Inom Göteborgs Stad finns det idag cirka 340 kommunala förskolor. Antalet förskolor motsvarar inte det antal lokaler det finns där det bedrivs förskola, då flera förskolelokaler kan vara sammanslagna till en förskoleenhet. Förvaltningen har tillgång till cirka 380 adresser som är relativt jämnt fördelade mellan de fyra stadsområdena. Det är cirka 20% av dessa som är inhyrda och majoriteten ligger i stadsområde Centrum. Förvaltningen har även 24 lokaler med tillfälligt bygglov där några planeras att lämnas inom snar framtid samt ersättas med permanenta lokaler. De tillfälliga lokalerna används dels för evakuering så att stadsfastighetsförvaltningen kan genomföra renoveringar på andra lokaler i området, dels som lösning för att täcka behovet av förskoleplatser i området.

Förskoleförvaltningen har fått underlag från stadsfastighetsförvaltningen som visar på att mellan 2026–2027 finns det 74 förskolor som har behov av renovering, av dessa är 9 inhyrda lokaler. Av förskolorna som har renoveringsbehov kommer 42 förskolor att kräva evakuering och 4 kan komma att kräva evakuering.

Specialförskolor

För barn som har omfattande funktionsnedsättningar finns i staden ett antal specialförskolor med olika inriktningar. Upptagningsområdet för verksamheten är hela staden. Idag finns det sex specialförskolor i staden varav en fristående. Förskolorna har olika inriktningar.

Förskoleförvaltningen arbetar med att ta fram en inriktning kring hur specialförskolor ska organiseras.

Omsorg på obekväm arbetstid

För barn som har behov av förskola på annan tid än dagtid finns det fyra kommunala förskolor i staden som erbjuder omsorg på obekväm arbetstid. Två av förskolorna erbjuder dygnet runt omsorg vilket innebär att det finns möjlighet för barnen att sova över. De andra två förskolorna erbjuder kvälls- och helgomsorg. Det finns ett pågående arbete om att utöka dygnet runt verksamheten på en av de befintliga förskolorna som har dygnet runt verksamhet. Om övernattning är aktuellt beror på vilka tider behovet av omsorg gäller. Det finns en förskola i respektive stadsområde. För att en förskola ska kunna ha omsorg på obekväm arbetstid krävs det att lokalerna är anpassade för detta när det gäller till exempel lås, larm, utrymningsmöjligheter och möjlighet för barn och personal att sova.

Utöver omsorg på obekväm arbetstid på förskolor kan även omsorg i hemmet prövas för barn som är i behov av det. För att ha rätt till omsorg i hemmet på kvällar och helger måste kriterier förskolenämnden fattat beslut om uppfyllas. Till denna verksamhet finns det inga lokaler kopplade utan omsorgen bedrivs i hemmet.

Måltider

Förvaltningen har kartlagt produktionskapaciteten för måltider, detta för att få en överblick av förvaltningens kapacitet, för att utreda det ökade behovet samt var i staden behovet finns.

Det finns tre olika sätt som förskolorna kan få måltider; att ha ett eget tillagningskök, att få måltider från förvaltningens produktionskök eller att köpa måltider från andra förvaltningar i staden.

Hisingen har förskolor som har tillagningskök, produktionskök samt köper måltider från grundskoleförvaltningen. Både tillagningsköken och produktionsköken saknar kapacitet för att kunna tillaga de antal måltider som behövs på området. Området köper cirka 1700 portioner från grundskoleförvaltningen.

Sydväst har förskolor som har tillagningskök, produktionskök samt köper måltider från grundskoleförvaltningen. Området köper cirka 1260 portioner från grundskoleförvaltningen.

Centrum har förskolor som har tillagningskök, produktionskök samt köper måltider från äldrevård- och omsorgsförvaltningen. Både tillagningsköken och produktionsköken saknar kapacitet för att kunna tillaga de antal måltider som behövs på området. Området köper cirka 500 portioner från äldrevård- och omsorgsförvaltningen.

Nordost har förskolor som har tillagningskök, produktionskök samt köper måltider från grundskoleförvaltningen. Både tillagningsköken och produktionsköken saknar kapacitet för att kunna tillaga de antal måltider som behövs på området. Det finns planer att utöka antalet tillagningskök i området. Området köper cirka 700 portioner från grundskoleförvaltningen.

Det finns inskickade samt planerade uppdrag till stadsfastighetsförvaltningen för att kunna utöka produktionskapaciteten i befintliga kök i samtliga stadsområden.

Analys

Analysen utgår ifrån de befolkningsmässiga förändringarna, befintliga verksamhetslokalerna samt de projekt som är planerade. I kommande kapitel analyseras förskoleverksamheten per planeringsområde, dock behöver två planeringsområden åskådliggöras utifrån att det finns stor problematik. Det gäller planeringsområdet Kallebäck-Skår-Kärralund då det finns stor underkapacitet av förskoleplatser på både kort och lång sikt utan att det finns planer för nya förskolor. Förskoleförvaltningen har under en lång period påpekat problematiken med att inte kunna möta behovet i området. Det andra planeringsområdet är Askim-Hovås där det skett en förbättring utifrån nuvarande befolkningsprognos men det finns fortfarande underkapacitet i nutid och en knapp överkapacitet på 18 platser i närtid. Det finns ett stort renoveringsbehov som inte kan hanteras utifrån att det inte finns evakueringslösningar i området samt att det finns ett

projekt på en reinvestering i området som blivit försenat på grund av att en fristående verksamhet hyr en del av lokalen. Det finns ett stort behov från förskoleförvaltningens sida att lösa dessa problem för att kunna få bra planeringsförutsättningar i framtiden samt för att staden ska kunna utveckla i dessa områden. Förvaltningen har påpekat för stadsbyggnadsförvaltningen att det inte är möjligt att starta nya detaljplaner i områdena om de inte innefattar nya förskolor. Förvaltningen ser ett behov av att ha ytterligare dialog kring dessa områden med berörda förvaltningar såsom stadsfastighetsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen samt exploateringsförvaltningen.

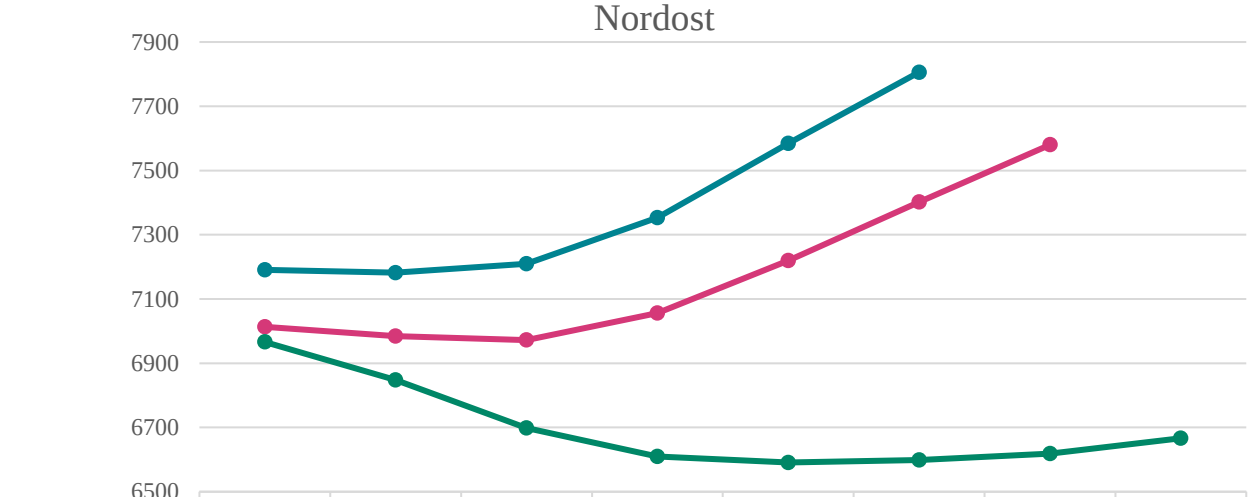
Förvaltningen arbetar systematiskt med att se över lokalbeståndet för att kunna hantera över- och underkapacitet. Befolkningsprognosen är väldigt osäker på längre sikt men visar på en viss ökning i åldrarna 1–5 år, dock sker ökningen först vid 2034 och dessförinnan sker det en minskning av barn i åldrarna 1–5 år. Det innebär att förvaltningen behöver ha en viss överkapacitet några år framåt för att kunna möta behovet som uppstår längre fram. I nutid används en del av överkapaciteten som evakueringslokaler så att stadsfastighetsförvaltningen kan genomföra en del av de planerade renoveringarna. Förvaltningen kan hantera överkapaciteten genom att tillfälligt stänga förskolor då platserna finns kvar inom förvaltningen för framtida behov. Förvaltningen kan även avveckla lokaler i de områden där det inte finns ett framtida behov. Förvaltningen ser också över möjligheten att pausa eller skjuta på förstudier och projekt för att kunna återupptas när behovet uppstår i framtiden och på så sätt minska risken för överkapacitet samt att inte stå med lokalkostnader i förtid. Förvaltningen ser kontinuerligt över de tillfälliga lokalerna för att se ifall behovet har förändrats och om det är möjligt att avveckla lokalerna tidigare än planerat. Flertalet av de tillfälliga lokalerna planeras att avvecklas i samband med att nya permanenta lokaler tillkommer. Tidplanen för avveckling av tillfälliga lokaler beror på när de permanenta lokalerna finns på plats. Då det är stadsbyggnadsförvaltningen som har hand om både bygglov för tillfälliga lokaler samt detaljplansprocessen är det viktigt att det finns en bra dialog mellan förvaltningarna. En del av de tillfälliga lokalerna används som evakuering för att kunna hantera renoveringar och när dessa är slutförda har förvaltningen för avsikt att avveckla dessa lokaler. På längre sikt ser förvaltningen över behovet av nya förskolor i detaljplaner och tidiga skeden för att undersöka ifall behovet kan hanteras inom befintlig kapacitet i staden eller ifall det behövs ytterligare förskoleplatser utöver de som föreslås i detaljplanerna för att hantera underkapaciteten i vissa områden. Det kommer dock alltid behövas en del överkapacitet i staden för att kunna hantera oförutsägbara händelser. Förvaltningen arbetar med att ta fram en modell för hur mycket överkapacitet som är rimligt att ha per planeringsområde.

Stadsområde Nordost

I stadsområde Nordost ingår tolv planeringsområden; Östra Angered, Östra Bergsjön, Västra Bergsjön, Gamlestaden, Utby, Kortedala, Hjällbo-Eriksbo, Hammarkullen, Rannebergen, Angereds centrum, Lövgärdet samt Gårdsten.

Befolkningsmässiga förändringar

Enligt befolkningsprognosen 2025 förväntas antal barn i åldern 1–5 år i Nordost att minska med 300 barn fram till 2032. I nutid förväntas befolkningen minska med 367 barn och i närtid förväntas den öka med 67 barn. Prognosen för stadsområdet är nedskriven både i nutid och närtid jämfört med befolkningsprognosen från 2024.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1-5 år (2023)	7191	7182	7210	7353	7584	7806		
1-5 år (2024)	7013	6984	6972	7056	7220	7402	7580	
1-5 år (2025)	6966	6848	6698	6610	6591	6599	6619	6666

Befintliga verksamhetslokaler

I stadsområdet finns det cirka 80 lokaler med kommunala förskolor varav majoriteten av lokalerna är egenägda. Det finns ett antal inhyrda lokaler där större delen av dessa ligger i Södra Angered. Förvaltningen har sagt upp sex lokaler, varav tre lämnas under hösten 2025 och resterande lämnas under 2026. Förvaltningen ser även en möjlighet att lämna ytterligare två förskolor fram till 2028. Det finns tre lokaler med tillfälligt bygglov varav en planeras att lämnas under 2026. De tillfälliga lokalerna används för evakuering så att stadsfastighetsförvaltningen kan genomföra renoveringar på andra lokaler i området.

Förskoleförvaltningen har fått underlag från stadsfastighetsförvaltningen som visar på att mellan 2026–2027 finns det 14 förskolor som har behov av renovering, varav sex av dessa kommer att kräva evakuering. Av de förskolor som planeras att renoveras är det en inhyrd lokal.

Inom området så skiljer behovet sig mellan planeringsområdena, det finns några områden som har överkapacitet medan andra har balans. I kommande stycke förtydligas behovet per planeringsområde.

Projekt

Nedan presenteras beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt samt beställda förstudier för stadsområde Nordost. Med ett investeringsprojekt avses nybyggnation medan reinvesteringsprojekt avser ersättning eller renovering av befintlig byggnad. Förvaltningen lyfter även projekt som är i detaljplaneskedet samt stadsplaneringsskedet då dessa kan komma att påverka kapaciteten på längre sikt.

Beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion	Beräknad färdigställande
Persiljegatan 1	Lövgärdet	Reinvesteringsprojekt	54 platser	0 platser	Hösten 2025
Tellusgatan 4	Östra Bergsjön	Reinvesteringsprojekt	72 platser	0 platser	Hösten 2025
Varnhemsgatan 2	Gamlestaden	Reinvesteringsprojekt	144 platser	72 platser	Våren 2026
Annandagsgatan 1	Kortedala	Reinvesteringsprojekt	72 platser	36 platser	Hösten 2026
Timjansgatan 52	Gårdsten	Reinvesteringsprojekt	108 platser	36 platser	Våren 2027
Saffransgatan 80	Gårdsten	Reinvesteringsprojekt	90 platser	18 platser	Våren 2029

Beställda förstudier

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion
Gunnilse centrum	Östra Angered	Investeringsprojekt	144 platser	144 platser
Allhelgonagatan	Kortedala	Investeringsprojekt	108 platser	108 platser
Kummingatan 132	Lövgärdet	Reinvesteringsprojekt	108 platser	54 platser
Gärdsåsgatan	Västra Bergsjön	Investeringsprojekt	108 platser	108 platser

Tidiga skeden

Namn	Planeringsområde	Projekttyp
Kvarteret Gösen Gamlestaden	Gamlestaden	Investeringsprojekt
Gamlestads Torg Etapp 2	Gamlestaden	Investeringsprojekt
Stjärnbildsgatan 3 (pausad)	Östra Bergsjön	Reinvesteringsprojekt
Bostäder mellan Rymdtorget och Komettorget, ett flertal förskolor planerade	Östra Bergsjön	Investeringsprojekt
Hjällboplatsen	Hjällbo-Eriksbo	Investeringsprojekt

Hjällbo Centrum	Hjällbo-Eriksbo	Reinvesteringsprojekt
Förskola vid Bredfjällsgatan	Hammarkullen	Investeringsprojekt
Hammarkullen 5	Hammarkullen	Reinvesteringsprojekt
Två förskolor vid Titteridammsvägen och Länkharvsgatan	Angereds centrum	Reinvesteringsprojekt

** Total kapacitet samt expansion är osäker i tidigt skede då det beror på förvaltningens behov när projekt påbörjas*

Analys per planeringsområde

Analysen utgår ifrån de befolkningsmässiga förändringarna, befintliga verksamhetslokalerna samt de projekt som är planerade. Efterfrågan baseras på andelen barn i planeringsområdet som är placerade på kommunala förskolor, antagandet är att andelen barn i fristående förskola samt annan kommun kvarstår lika.

Planeringsområde Östra Angered

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	285	272	268	268	283	287	294
Befintlig kapacitet	342	342	342	342	342	342	342
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**57**	**70**	**74**	**74**	**59**	**55**	**48**
Evakuering **	54	0	90	54	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Östra Angered finns det viss överkapacitet i både nutid och närtid. Barnen som bor i planeringsområdet går i förskola i planeringsområdet vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas en viss överkapacitet vid oförutsägbara händelser eller för att kunna hantera renoveringar i området. Det finns beslutade renoveringar i området som kommer att ske i nutid och överkapaciteten kommer då att användas som evakueringslösning. Förvaltningen har lämnat in en förstudie på detaljplansnivå för Gunnilse centrum för att kunna säkerställa kapaciteten i planeringsområdet i och med planerad nybyggnation.

Planeringsområde Östra Bergsjön

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	559	554	550	539	545	545	543
Befintlig kapacitet	504	576	576	576	576	576	576
Tillkommande kapacitet*	72	0	0	0	0	0	0
Balans	**17**	**22**	**26**	**37**	**31**	**31**	**33**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Östra Bergsjön finns det balans i området i både nutid och närtid. I stor utsträckning så går barnen som bor i planeringsområdet i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas möjlighet att hantera oförutsägbara händelser. Förvaltningen har lämnat en lokal på Stjärnbildsgatan 2 till grundskoleförvaltningen under hösten 2025 och har sagt upp en inhyrd lokal på Zenitgatan 24 som lämnas under våren 2026. Under våren 2026 tillkommer 72 platser på Tellusgatan 4, det är en reinvestering där befintlig förskola revs och det byggdes ny. Det finns i nuläget inget behov av ytterligare förskoleplatser i området, dock finns det planer på sikt att bygga bostäder mellan Rymdtorget och Komettorget där ett flertal förskolor planeras för att kunna täcka det tillkommande behovet av förskoleplatser.

Planeringsområde Västra Bergsjön

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	387	384	381	373	378	378	376
Befintlig kapacitet	432	396	396	396	396	396	396
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**45**	**12**	**15**	**23**	**18**	**18**	**20**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Västra Bergsjön finns det balans i kapaciteten. I stor utsträckning så går barnen som bor i planeringsområdet i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas möjlighet att hantera oförutsägbara händelser. Förvaltningen har sagt upp en inhyrd lokal på Siriusgatan 4–10 som lämnas under våren 2026. Förvaltningen har skickat in en förstudiebeställning på detaljplanenivå på Gärdsåsgatan som ska täcka behovet av planerade bostäder.

Planeringsområde Gamlestaden

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	612	609	598	596	592	588	595
Befintlig kapacitet	684	684	828	828	828	828	828
Tillkommande kapacitet*	0	144	0	0	0	0	0
Balans	**72**	**219**	**230**	**232**	**236**	**240**	**233**
Evakuering **	0	72	72	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Gamlestaden finns det en stor överkapacitet i både nutid och närtid. Det behöver finnas en viss överkapacitet för att kunna hantera oförutsägbara händelser eller renoveringar som ska ske i området. Under hösten 2026 kommer en ny förskola på Varnhemsgatan 2 med åtta avdelningar varav hälften av platserna kommer att användas som evakueringslösning för renoveringar som behöver genomföras i området. Det finns dock planer på att tillfälligt stänga förskolor i området och använda lokalerna till annat så som lagerförvaring fram till att behovet uppstår. På längre sikt ser förvaltningen att det finns behov av lokalerna då det planeras att byggas bostäder i området men problemet är att bostäderna kommer efter 2032. Förvaltningen ser över behovet av de två förskolorna som finns planerade i tidigt skede.

Planeringsområde Utby

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	374	372	365	364	362	359	363
Befintlig kapacitet	468	468	468	468	468	468	468
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**94**	**96**	**103**	**104**	**106**	**109**	**105**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Utby finns det överkapacitet i både nutid och närtid. Förvaltningen ser att det finns så pass mycket överkapacitet i området att det är möjlighet att lämna en inhyrd lokal i nutid som innebär att det blir en rimlig överkapacitet, detta för att kunna hantera oförutsägbara händelser. Det finns i nuläget inget behov av ytterligare förskolor i området men skulle det tillkomma nya bostäder behöver behovet ses över.

Planeringsområde Kortedala

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	795	780	750	733	729	722	724
Befintlig kapacitet	702	702	774	774	774	774	774
Tillkommande kapacitet*	0	72	0	0	0	0	0
Balans	**-93**	**-6**	**24**	**41**	**45**	**52**	**50**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Kortedala finns det underkapacitet i början av perioden för att sedan övergå till överkapacitet under resterande period. Det behöver finnas en viss överkapacitet för att kunna hantera oförutsägbara händelser eller renoveringar som ska ske i området. Förvaltningen har sagt upp en inhyrd lokal på Kalendervägen 103 som lämnas under hösten 2025. Det tillkommer 72 förskoleplatser på Annandagsgatan 1 under våren 2027 och förvaltningen har skickat in en förstudiebeställning på en förskola på Allhelgonagatan som planeras för att täcka det tillkommande behov som uppstår i samband med nybyggnation av bostäder.

Planeringsområde Hjällbo-Eriksbo

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	450	443	433	430	427	428	430
Befintlig kapacitet	545	545	545	545	545	545	545
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**95**	**102**	**112**	**115**	**118**	**117**	**115**
Evakuering **	0	95	72	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd ** Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Hjällbo-Eriksbo finns det överkapacitet i både nutid och närtid. I stor utsträckning så går barnen som bor i planeringsområdet i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas en viss överkapacitet vid oförutsägbara händelser. Förvaltningen har sagt upp en inhyrd lokal på Hjällbogärdet 29 som lämnades under hösten 2025 och ytterligare en lokal på Skolspåret 61 som lämnas under våren 2026. I nutid kommer en del av överkapaciteten att användas som evakuering för att kunna genomföra renoveringar i området. Det finns planer att på sikt bygga bostäder vid Hjällbo Centrum och vid Hjällboplatsen. Vid Hjällboplatsen finns det planer på en ny förskola medan vid Hjällbo Centrum finns det planer på att ersätta befintlig förskola. En del av överkapaciteten kommer på sikt att användas för att täcka tillkommande behov och behöver därför finnas kvar fram tills dess.

Planeringsområde Hammarkullen

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	432	424	416	412	410	411	413
Befintlig kapacitet	518	518	518	518	428	428	428
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**86**	**94**	**102**	**106**	**18**	**17**	**15**
Evakuering **	68	68	90	90	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Hammarkullen finns det överkapacitet i nutid och balans i närtid. Kapaciteten minskar efter 2029 då det finns planer på att lämna en lokal till grundskoleförvaltningen. I stor utsträckning så går barnen som bor i planeringsområdet i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas en viss överkapacitet vid oförutsägbara händelser. Det finns ett flertal förskolor i området som har renoveringsbehov och överkapaciteten kommer att användas för evakuering för dessa.

Planeringsområde Rannebergen

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	188	182	175	169	165	162	161
Befintlig kapacitet	216	216	216	216	216	216	216
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**28**	**34**	**41**	**47**	**51**	**54**	**55**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Rannebergen finns det överkapacitet i både nutid och närtid. I stor utsträckning så går barnen som bor i planeringsområdet i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas en viss överkapacitet vid oförutsägbara händelser. Det är en rimlig överkapacitet då det finns tre fyraavdelningsförskolor i området vilket innebär att det inte finns någon möjlighet att lämna platser. Det finns inga planer på nya förskolor i området och det finns inget behov av nya förskolor så länge det inte planeras nya bostäder i området.

Planeringsområde Angereds centrum

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	269	260	250	242	235	232	230
Befintlig kapacitet	374	374	374	374	374	374	374
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**105**	**144**	**124**	**132**	**139**	**142**	**144**
Evakuering **	0	108	108	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd ** Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Angereds centrum finns det överkapacitet i både nutid och närtid. I stor utsträckning så går barnen som bor i planeringsområdet i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas en viss överkapacitet vid oförutsägbara händelser. Överkapaciteten kommer att användas som evakueringslösning då det finns ett antal förskolor som behöver renoveras eller byggas om. Det finns planer på att bygga om och kanske utöka två förskolor i området i samband med byggnation av nya bostäder. Det finns en paviljong på Lilla Fjäderharvsgatan 6 som kan stå till 2034 men förvaltningen kommer att lämna den så fort det är möjligt när renoveringarna eller ombyggnationerna i området är slutförda.

Planeringsområde Lövgärdet

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	420	417	405	411	411	406	404
Befintlig kapacitet	378	432	432	432	432	432	432
Tillkommande kapacitet*	54	0	0	0	0	0	0
Balans	**12**	**15**	**27**	**21**	**21**	**26**	**28**
Evakuering**	0	144	144	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd ** Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Lövgärdet finns det balans under perioden. Flertalet av barnen som bor i planeringsområdet går i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas möjlighet att hantera oförutsägbara händelser. Det tillkommer en förskola på Persiljegatan 1 under våren 2026, detta är en befintlig förskola som rivits och byggts ny. I nutid finns det planer på att ersätta förskolan på Dragonörtsgatan 1 genom att riva och bygga ny på samma tomt. När detta görs finns det inte tillräckligt med förskoleplatser i området vilket innebär att förvaltningen kommer behöva etablera en tillfällig paviljong.

Planeringsområde Gårdsten

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	521	516	502	508	508	503	501
Befintlig kapacitet	500	536	608	536	536	536	536
Tillkommande kapacitet*	0	108	0	0	0	0	0
Balans	**-21**	**92**	**106**	**28**	**28**	**33**	**35**
Evakuering**	0	72	72	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

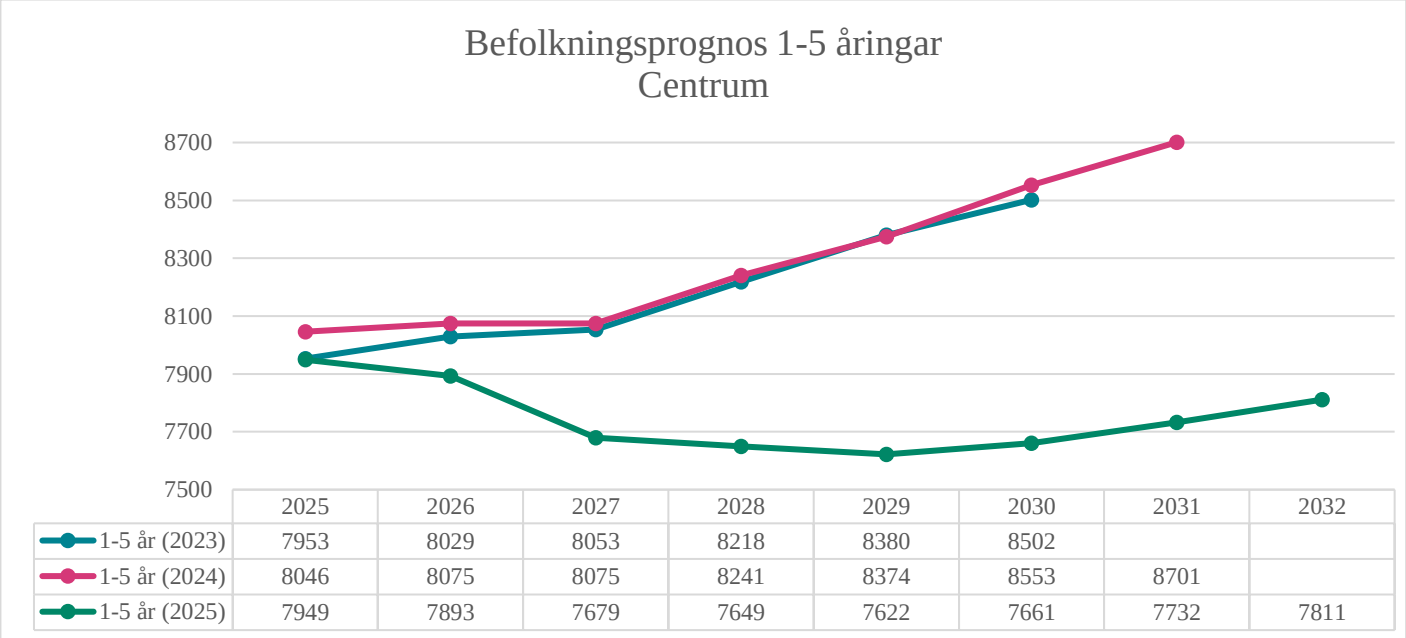
I planeringsområdet Gårdsten finns det balans i både nutid och närtid med undantag för 2026. Flertalet av barnen som bor i planeringsområdet går i förskola i området vilket innebär att kapaciteten behöver kunna hanteras inom området och därför behöver det finnas möjlighet att hantera oförutsägbara händelser. Det tillkommer en förskola på Timjansgatan 52 under våren 2027, detta är en befintlig förskola som rivits och byggts ny. I nutid finns planer på att ersätta förskolan på Saffransgatan 80 genom att riva och bygga ny på samma tomt. Det finns en paviljong på Saffransgatan 82 som används som evakueringslösning för Timjansgatan 52 och den kommer även att användas som evakueringslösning när Saffransgatan 80 byggs. Efter att byggnationerna i området är klara kommer förvaltningen att avetablera paviljongen.

Stadsområde Centrum

I stadsområde Centrum ingår sju planeringsområden; Kålltorp-Torpa-Björkekärr, Kallebäck-Skår-Kärralund, Krokslätt-Johanneberg och Guldheden-Landala, Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget, Kungsladugård-Sanna, Norra Centrum, Lunden-Härlanda-Överås och Olskroken-Redbergslid-Bagaregården.

Befolkningsmässiga förändringar

Enligt befolkningsprognosen 2025 förväntas antal barn i åldern 1–5 år i Centrum att minska med 138 fram till 2032. Ökningen förväntas att ske från 2030 och framåt. I nutid förväntas befolkningen minska med 288 barn och i närtid förväntas den öka med 150 barn. Prognosen för stadsområdet är nedskriven både i nutid och närtid jämfört med befolkningsprognosen från 2024.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1-5 år (2023)	7953	8029	8053	8218	8380	8502		
1-5 år (2024)	8046	8075	8075	8241	8374	8553	8701	
1-5 år (2025)	7949	7893	7679	7649	7622	7661	7732	7811

Befintliga verksamhetslokaler

I stadsområdet finns det cirka 115 lokaler med kommunala förskolor varav mer än hälften av lokalerna är egenägda medan cirka 40% av lokalerna är inhyrda. Under 2025 lämnades två lokaler och ytterligare två kommer att lämnas fram till 2027. Förvaltningen ser att det finns möjlighet att lämna ytterligare fem lokaler varav två med tillfälliga bygglov fram till 2028. Det finns nio lokaler med tillfälligt bygglov varav sex behöver lämnas inom två år då byggloven löper ut. De tillfälliga lokalerna används dels för evakuering så att stadsfastighetsförvaltningen kan genomföra renoveringar på andra lokaler i området, dels som lösning för att täcka behovet av förskoleplatser i området.

Förskoleförvaltningen har fått underlag från stadsfastighetsförvaltningen som visar på att mellan 2026–2027 finns det 18 förskolor som har behov av renovering, varav 17 av dessa kommer att kräva evakuering. Av de 18 förskolor som har behov av renovering är det sex förskolor som är inhyrda.

Inom området så skiljer behovet sig mellan planeringsområdena, det finns några områden som har överkapacitet medan andra har underkapacitet. Dock finns det ett planeringsområde som förvaltningen vill lyfta och det är Kallebäck-Skår-Kärralund där det finns ett stort underskott av platser och underskottet har funnits en längre tid. Förvaltningen har framhållit behovet av att tillskapa förskoleplatser i området till stadsfastighetsförvaltningen samt stadsbyggnadsförvaltningen och även skickat in en förstudiebeställning på 252 platser. I kommande stycke förtydligas behovet per planeringsområde.

Projekt

Nedan presenteras beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt samt beställda förstudier för stadsområde Centrum. Med ett investeringsprojekt avses nybyggnation medan reinvesteringsprojekt avser ersättning eller renovering av befintlig byggnad. Förvaltningen lyfter även projekt som är i detaljplaneskedet samt stadsplaneringsskedet då dessa kan komma att påverka kapaciteten på längre sikt.

Beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion	Beräknad färdigställande
Bielkegatan 20	Lunden-Härlanda-Överås och Olskroken-Redbergslid-Bagaregården	Investeringsprojekt	72 platser	72 platser	Hösten 2025
Rosendalsgatan	Kålltorp-Torpa-Björkekärr	Investeringsprojekt	108 platser	0 platser	Hösten 2027
Smörslottsgatan 69	Kålltorp-Torpa-Björkekärr	Investeringsprojekt	108 platser	108 platser	Hösten 2027
Första Långgatan 25	Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget	Investeringsprojekt	72 platser	72 platser	Oklar tidplan

Beställda förstudier

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion
Ersättning för Studiegången 1	Kålltorp-Torpa-Björkekärr	Investeringsprojekt	72 platser	72 platser
Omvägen 13	Kallebäck-Skår-Kärralund	Investeringsprojekt	72 platser	18 platser
Ebbe Liberhartsgata	Krokslätt-Johanneberg och Guldheden-Landala	Investeringsprojekt	108 platser	108 platser

Skanstorget	Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget	Investeringsprojekt	72 platser	72 platser
Jungmansgatan 65	Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget	Investeringsprojekt	72 platser	72 platser
Evakueringspaviljong på Jungmansgatan 65	Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget	Investeringsprojekt	144 platser	144 platser
Nedre Kvarnbergsgatan	Norra Centrum	Investeringsprojekt	36 platser	18 platser
Skeppsbron (pausad)	Norra Centrum	Investeringsprojekt	72 platser	72 platser
Paviljong i Norra Centrum	Norra Centrum	Investeringsprojekt	180 platser	180 platser
Nya förskoleplatser i mellanområde Kallebäck-Skår-Kärralund	Kallebäck-Skår-Kärralund	Investeringsprojekt	252 platser	252 platser

Tidiga skeden

Namn	Planeringsområden	Projekttyp
Gibraltargatan	Krokslätt-Johanneberg och Guldheden-Landala	Investeringsprojekt
Evenemangsområdet	Norra Centrum	Investeringsprojekt
Seminariegatan 5–7	Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget	Investeringsprojekt
Ekedalsgatan	Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget	Investeringsprojekt
Hagforsgatan	Kålltorp-Torpa-Björkekärr	Investeringsprojekt

** Total kapacitet samt expansion är osäker i tidigt skede då det beror på förvaltningens behov när projekt påbörjas*

Analys per planeringsområde

Analysen utgår ifrån de befolkningsmässiga förändringarna, befintliga verksamhetslokalerna samt de projekt som är planerade. Efterfrågan utgår ifrån andelen barn i planeringsområdet som är placerade på kommunala förskolor, antagandet är att andelen barn i fristående förskola samt annan kommun kvarstår lika.

Planeringsområde Kålltorp-Torpa-Björkekärr

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	963	967	941	926	919	919	916
Befintlig kapacitet	972	972	864	1080	1080	1080	1080
Tillkommande kapacitet*	0	0	216	0	0	0	0
Balans	**9**	**5**	**139**	**154**	**161**	**161**	**164**
Evakuering**	54	36	180	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Kålltorp-Torpa-Björkekärr finns det överkapacitet i området från 2028 då förvaltningen har två nybyggnadsprojekt som beräknas vara färdigställda under hösten 2027, ett på Rosendalsgatan samt ett på Smörslottsgatan 69. Rosendalsgatan kommer att ersätta platserna på Studiegången 1 då dessa platser försvinner i samband med ny detaljplan i området. Det finns dock en pågående förstudie för att ersätta Studiegången 1 men det blir en förskola på fyra avdelningar vilket innebär att det är två avdelningar färre än nuvarande förskola på Studiegången. Förskolan på Smörslottsgatan 69 kommer att användas som evakueringslokal fram till 2029. Det finns även tidiga planer på en förskola på Hagforsgatan som ska täcka tillkommande behov av nybyggnationer. Överkapaciteten kommer att användas som evakuering för renoveringar som behöver genomföras i området.

Planeringsområde Kallebäck-Skår-Kärralund

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	487	496	490	490	486	490	492
Befintlig kapacitet	342	324	324	324	324	324	324
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**-163**	**-172**	**-166**	**-166**	**-162**	**-166**	**-168**
Evakuering**	54	0	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Kallebäck-Skår-Kärralund finns det underkapacitet i både nutid och närtid. Det finns en lokal med tillfälligt bygglov som får stå till och med 2026 och som har använts som evakueringslokal för att kunna genomföra renoveringar. Det pågår en detaljplan på Omvägen 13 där förvaltningen har beställt en förstudie av en ny förskola varav tre avdelningar är ersättningsplatser för Smörgatan 80 och en avdelning för expansion. Förvaltningen behöver tillskapa fler förskoleplatser i området då det i nuläget sker överinskrivningar på befintliga förskolor samt placering av barn till närliggande

planeringsområden, men detta är inte en långsiktig lösning på problemet. Förvaltningen har skickat in en förstudie på att tillskapa 252 förskoleplatser i området. Förvaltningen har även kommunicerat med stadsbyggnadsförvaltningen om att förskolor behöver finnas med i nya detaljplaner i området för att kunna täcka tillkommande behov av nybyggnationer.

Planeringsområde Krokslätt-Johanneberg och Guldheden-Landala

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	982	957	933	927	942	963	974
Befintlig kapacitet	1173	1173	1173	1173	1173	1173	1173
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**191**	**216**	**240**	**246**	**231**	**210**	**199**
Evakuering**	54	72	108	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Krokslätt-Johanneberg och Guldheden-Landala finns det överkapacitet i både nutid och närtid. Det finns en lokal med tillfälligt bygglov i området som delvis används för evakuering så att stadsfastighetsförvaltningen kan genomföra planerade renoveringar. Det finns planer i tidigt skede att ersätta det tillfälliga bygglovet med en förskola på Gibraltargatan. Förvaltningen har beställt en förstudie på en förskola i detaljplanearbetet vid Ebbe Lieberathsgatan, det är dock osäkert ifall en förskola kommer att byggas i detaljplanen. Det finns ett flertal detaljplaner och tidiga skeden i planeringsområdet där förskolor inte ingår och förvaltningen kan då använda överkapaciteten för att täcka en del av behovet. Det finns även en möjlighet för förvaltningen att lämna små inhyrda lokaler i området för att kunna minska överkapaciteten.

Planeringsområde Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1484	1460	1420	1411	1405	1398	1407
Befintlig kapacitet	1840	1721	1555	1573	1573	1573	1573
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**356**	**261**	**135**	**162**	**168**	**175**	**166**
Evakuering**	144	36	302	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget finns det överkapacitet under hela perioden. Fram till 2028 används en stor del av överkapaciteten till evakuering då det kommer att genomföras ett flertal renoveringar i området. Det finns sex tillfälliga bygglov i området varav två av dessa kommer att tas bort permanent under 2026 och två kommer att tas bort under 2027. Förvaltningen har skickat in två förstudier gällande Jungmansgatan 65, dels för att ersättas med ett nytt tillfälligt bygglov för att kunna användas som evakuering för renoveringar samt nybyggnationer i området, dels för att ersättas med en permanent förskola detta sker dock först efter 2032. Planen är att det nya tillfälliga bygglovet på Jungmansgatan 65 ska stå färdig till 2028 så att det kan användas som evakuering för de renoveringar som är planerade, ifall detta inte är möjligt kommer renoveringar att behöva flyttas fram. Det finns även planer i tidigt skede att ersätta det tillfälliga bygglovet på Ekedalsgatan med en permanent byggnad, samt att ersätta de tillfälliga byggloven på Seminariegatan 5–7 med en permanent förskola. Det finns även en förstudie gällande Skanstorget men då det kommer att bli inhyrningar i nybyggnationer har inte förvaltningen kontroll över när platserna tillkommer. Det finns ett nämndbeslut att bygga en ny förskola på Första Långgatan 25 men då detta också är en inhyrning har förvaltningen ingen kontroll över tidplanen utan det följer bostadsbyggnationen. Förvaltningen kommer att behöva lämna lokalerna på Jungmansgatan 45B under hösten 2027 och Jungmansgatan 55B under hösten 2026 då hyresvärden sagt upp förvaltningen på grund av ombyggnation. Det finns ett stort antal enavdelningsförskolor i området som förvaltningen planerar att lämna när det finns möjlighet.

Planeringsområde Kungsladugård-Sanna

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	443	444	433	424	426	423	425
Befintlig kapacitet	672	672	672	672	672	672	672
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**229**	**228**	**239**	**248**	**246**	**249**	**247**
Evakuering**	90	0	90	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Kungsladugård-Sanna finns det en betydande överkapacitet i både nutid och närtid. Förvaltningen lämnade en inhyrd lokal i början av 2025. Det behöver finnas en del överkapacitet för att kunna möta behov som tillkommer i och med nybyggnation i området där det inte finns förskolor planerade. En del av överkapaciteten används till evakueringar av förskolor som planeras att renoveras under perioden och förvaltningen har planer på att lämna lokaler när kapaciteten inte längre behövs för evakuering.

Planeringsområde Norra Centrum

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	611	606	586	584	582	587	600
Befintlig kapacitet	623	533	533	533	533	533	533
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**12**	**-73**	**-53**	**-51**	**-49**	**-54**	**-67**
Evakuering**	0	38	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Norra Centrum finns det underkapacitet både i nutid och närtid. Planeringsområdet har underkapacitet från våren 2027 och det beror på att det tillfälliga bygglovet på Engelbrektsgatan 34 E behöver avvecklas hösten 2026. Förvaltningen har beställt tre förstudier, en för utökning av befintlig förskola på Nedre Kvarnbergsgatan 17, en inhyrning på Skeppsbron som följer detaljplanen av bostadsbyggande och som i nuläget är pausad, samt en förstudie för en paviljong i planeringsområdet för att täcka upp platser som försvinner i och med borttagande av ett tillfälligt bygglov samt ny detaljplan i området. Detta kommer även att täcka nuvarande underskott av platser, dock är detta en tillfällig lösning då det är en ny paviljong som planeras och inte en permanent byggnad. Förvaltningen har framfört till stadsbyggnadsförvaltningen att det inte är möjligt att planera nya bostäder i området utan att säkerställa att det finns förskoleplatser som kan täcka behovet och att det behöver finnas med i detaljplanerna. Förskolan som planeras att renoveras under hösten 2026 till våren 2027 kommer att evakueras till ett närliggande planeringsområde som har överkapacitet.

Planeringsområde Lunden-Härlanda-Överås och Olskroken-Redbergslid-Bagaregården

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	872	866	854	845	844	841	544
Befintlig kapacitet	991	991	1063	1063	1063	1963	1963
Tillkommande kapacitet*	0	72	0	0	0	0	0
Balans	**119**	**197**	**209**	**218**	**219**	**222**	**219**
Evakuering**	72	144	108	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Lunden-Härlanda-Överås och Olskroken-Redbergslid-Bagaregården finns det överkapacitet i både nutid och närtid. I nuläget använder förvaltningen överkapaciteten dels för att täcka behovet som uppstår i och med underkapaciteten i

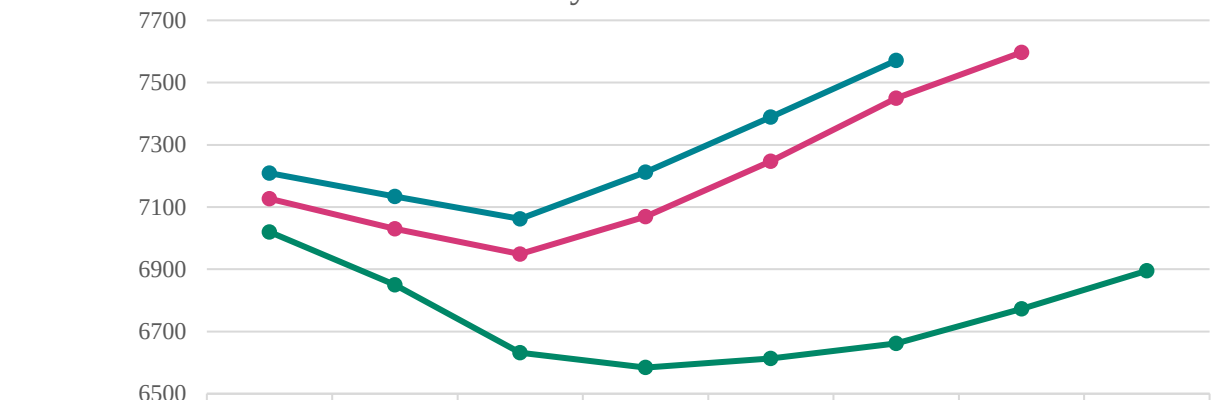
Kallebäck-Skår-Kärralund, dels för att kunna evakuera förskolor som behöver renoveras. När underskottet är hanterat i Kallebäck-Skår-Kärralund och överskottet inte längre behövs har förvaltningen planer på att lämna lokaler för att få balans. Det finns ett pågående projekt för en ny förskola på Bielkegatan 20 som färdigställs under hösten 2025, dock kommer förskolan att användas för evakuering till och med 2028 för att kunna genomföra renoveringar i området.

Stadsområde Sydväst

I stadsområde Sydväst ingår sex planeringsområden; Stora Högsbo och Frölunda Torg-Tofta, Askim-Hovås, Billdal, Södra Skärgården, Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered samt Älvsborg.

Befolkningsmässiga förändringar

Enligt befolkningsprognosen 2025 förväntas antal barn i åldern 1–5 år i Sydväst att minska med 125 fram till 2032. I nutid förväntas befolkningen minska med 358 barn och i närtid förväntas den öka med 233 barn. Prognosen för stadsområdet är nedskriven både i nutid och närtid jämfört med befolkningsprognosen från 2024.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1-5 år (2023)	7209	7134	7062	7212	7389	7571		
1-5 år (2024)	7127	7030	6949	7069	7247	7450	7597	
1-5 år (2025)	7020	6850	6632	6584	6613	6662	6773	6895

Befintliga verksamhetslokaler

I stadsområdet finns det cirka 85 lokaler med kommunala förskolor varav majoriteten av lokalerna är egenägda. Det finns ett antal inhyrda lokaler som är utspridda i stadsområdet. Det finns två lokaler med tillfälligt bygglov som planeras att lämnas när det tillfälliga bygglovet upphör. Förvaltningen ser att det finns möjlighet att lämna sex lokaler fram till 2028 på grund av överkapaciteten i vissa områden.

Förskoleförvaltningen har fått underlag från stadsfastighetsförvaltningen som visar på att mellan 2026–2027 finns det 24 förskolor som har behov av renovering, varav 16 av dessa kommer att kräva evakuering och fyra kan komma att kräva evakuering. Av de förskolor som ska renoveras är det en lokal som är inhyrd.

Inom området så skiljer behovet sig mellan planeringsområdena, det finns några områden som har överkapacitet, något som har balans och ett område som har underkapacitet. Dock finns det ett planeringsområde som förvaltningen vill lyfta och det är Askim-Hovås där det finns ett underskott av platser och underskottet har funnits en längre tid. Förvaltningen har påpekat behov av att tillskapa förskoleplatser i området till

stadsfastighetsförvaltningen samt stadsbyggnadsförvaltningen. I kommande stycke förtydligas behovet per planeringsområde.

Projekt

Nedan presenteras beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt samt beställda förstudier för stadsområde Sydväst. Med ett investeringsprojekt avses nybyggnation medan reinvesteringsprojekt avser ersättning eller renovering av befintlig byggnad. Förvaltningen lyfter även projekt som är i detaljplaneskedet samt stadsplaneringsskedet då dessa kan komma att påverka kapaciteten på längre sikt.

Beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion	Beräknad färdigställande
Trollbärsvägen	Centrala Tynnered	Investeringsprojekt	90 platser	90 platser	Hösten 2026
Fredagstomten 23	Älvsborg	Reinvesteringsprojekt	144 platser	54 platser	Våren 2028

Beställda förstudier

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion
Lilla Grevegårdsvägen 6 (pausad)	Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered	Reinvesteringsprojekt	144 platser	54 platser
Opaltorget (pausad)	Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered	Investeringsprojekt	72 platser	0 platser
Långlyckevägen 2	Askim-Hovås	Reinvesteringsprojekt	108 platser	108 platser
Smaragdgatan 16B	Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered	Investeringsprojekt	120 platser	120 platser

Tidiga skeden

Namn	Planeringsområde	Projekttyp
Solgärdesvägen	Askim-Hovås	Investeringsprojekt
Barytongatan	Stora Högsbo och Frölunda Torg-Tofta	Reinvesteringsprojekt
Olof Asklunds gata	Stora Högsbo och Frölunda Torg-Tofta	Investeringsprojekt
Lindebovägen 1	Billdal	Reinvesteringsprojekt

** Total kapacitet samt expansion är osäker i tidigt skede då det beror på förvaltningens behov när projekt påbörjas*

Analys per planeringsområde

Analysen utgår ifrån de befolkningsmässiga förändringarna, befintliga verksamhetslokalerna samt de projekt som är planerade. Efterfrågan utgår ifrån andelen barn i planeringsområdet som är placerade på kommunala förskolor, antagandet är att andelen barn i fristående förskola samt annan kommun kvarstår lika.

Planeringsområde Stora Högsbo och Frölunda Torg-Tofta

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1725	1696	1650	1646	1652	1659	1678
Befintlig kapacitet	1621	1657	1693	1693	1693	1693	1693
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**-104**	**-39**	**43**	**47**	**41**	**34**	**15**
Evakuering**	162	162	108	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Stora Högsbo och Frölunda Torg-Tofta finns det underkapacitet i början av perioden för att sedan övergå till balans i området. Dock visar tabellen inte hela bilden eftersom det är ett stort antal barn som bor i planeringsområdet som inte går i förskola i området. Detta innebär att det finns fler tomma platser än vad tabellen ovan visar. På grund av detta kan förvaltningen använda en del av de tomma platserna som evakueringslösningar för renoveringar som planeras i området. Förvaltningen har beställt förstudier för en ny förskola på Olof Asklunds gatan där det ska byggas ett nytt bostadsområde samt en förstudie för ombyggnation av befintlig förskola på Barytongatan. Det sker bostadsbyggnation i området och i samband med programmet i området finns det planer på att ersätta ett antal förskolor, förvaltningen ser över behovet av nya förskolor eller expansion när det blir aktuellt.

Planeringsområde Askim-Hovås

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	679	666	653	657	648	638	630
Befintlig kapacitet	648	648	648	648	648	648	648
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**-31**	**-18**	**-5**	**-9**	**0**	**10**	**18**
Evakuering**	0	0	36	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Askim-Hovås finns det underkapacitet i nutid och balans i närtid. Det finns inga beslutade nybyggnadsprojekt av förskolor i området men det finns två förstudier av nya förskolor, det gäller en ersättning samt utökning av förskoleplatser på Långlyckevägen 2 samt en förstudie i tidigt skede på Solgärdesvägen. Förstudien med Långlyckevägen 2 har stött på en del förseningar då det finns en fristående verksamhet i en del av byggnaden och den behöver flytta innan arbetet kan fortgå. För att den fristående verksamheten ska kunna flytta behöver stadsfastighetsförvaltningen hitta en godtagbar lokal i området. På grund av detta är det svårt att planera för när den nya förskolan på Långlyckevägen kan vara färdigställd. Förvaltningen har även skickat in en beställning till stadsfastighetsförvaltningen på att undersöka evakueringslösning i området då det finns ett stort renoveringsbehov av befintliga förskolor. Arbetet med detta har dock pausats då stadsfastighetsförvaltningen inte har kunnat hitta en tomt för att kunna etablera en paviljong eller en inhyrd lokal som kan passa som evakueringslösning. I nuläget sker det överinskrivningar på befintliga förskolor för att kunna hantera efterfrågan men det är inte en långsiktig lösning på problemet. Det finns även ett antal fristående förskolor i området som riskerar att stå utan lokaler och förskoleförvaltningen behöver då kunna omhänderta det ökade behovet. Förvaltningen har lyft till stadsbyggnadsförvaltningen att det inte är möjligt att bygga nya bostäder i området om inte en förskola även byggs för att kunna täcka det tillkommande behovet.

Planeringsområde Billdal

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	747	713	691	683	682	698	719
Befintlig kapacitet	774	774	774	774	774	774	774
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**27**	**61**	**83**	**91**	**92**	**76**	**55**
Evakuering**	0	108	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Billdal finns det överkapacitet under hela perioden. Det behöver finnas en viss överkapacitet för att kunna hantera oförutsedda händelser eller renoveringar i området. Det finns en renovering planerad men det finns i nuläget ingen evakueringslösning för att kunna genomföra renoveringen. Det finns inga beslutade tillkommande förskoleplatser men det finns en förstudie i detaljplaneskedet på att utöka befintlig förskola på Lindebovägen 1. Det innebär att förvaltningen har möjlighet att utöka förskoleplatser på en befintlig förskola om behovet skulle uppstå i framtiden.

Planeringsområde Södra Skärgården

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	152	148	151	144	152	153	156
Befintlig kapacitet	214	214	214	214	214	214	214
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**62**	**66**	**63**	**70**	**62**	**61**	**58**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Södra Skärgården finns det överkapacitet i både nutid och närtid baserat på efterfrågan. Förvaltningen har gjort bedömningen att planeringsområdet Södra Skärgården bör vara självförsörjande på förskoleplatser utifrån dess geografi. Det är viktigt att bevaka kommande bostadsutbyggnad för att säkerställa att det finns tillräckligt många förskoleplatser på den ö där barnen bor.

Planeringsområde Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1369	1328	1279	1279	1282	1320	1362
Befintlig kapacitet	1511	1511	1475	1475	1475	1475	1475
Tillkommande kapacitet*	0	90	0	0	0	0	0
Balans	**142**	**273**	**196**	**196**	**193**	**155**	**113**
Evakuering**	140	234	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered finns det överkapacitet i området från våren 2027. Det behöver finnas en viss överkapacitet för att kunna hantera oförutsedda händelser. En del av överkapaciteten kommer att användas som evakueringslösning för planerade renoveringar som behöver utföras i området. Det finns ett tillfälligt bygglov som löper ut 2027 och som förvaltningen inte avser att förlänga utan kommer att avetablera. Det finns även en inhyrd lokal som i nuläget används som evakueringslösning som förvaltningen skulle kunna lämna på sikt. Under hösten 2026 tillkommer det en förskola på Trollbärsvägen. Det finns en genomförd förstudie för utökning på Lilla Grevegårdsvägen 6, utifrån nuvarande behov har förvaltningen beslutat att pausa detta arbete men det finns som ett alternativ när behovet av förskoleplatser uppstår. Förvaltningen har valt att pausa förstudien på Opaltorget då det finns en förstudie i området om att hyra eller köpa en befintlig förskola på Smaragdgatan 16B. Beroende på utfallet i den här förstudien så kommer förvaltningen att antingen välja att avsluta förstudien på Opaltorget eller gå vidare.

Planeringsområde Älvsborg

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	829	822	779	774	778	775	775
Befintlig kapacitet	1008	1008	1008	918	918	918	918
Tillkommande kapacitet*	0	0	72	0	0	0	0
Balans	**179**	**186**	**301**	**144**	**140**	**143**	**143**
Evakuering**	144	126	126	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

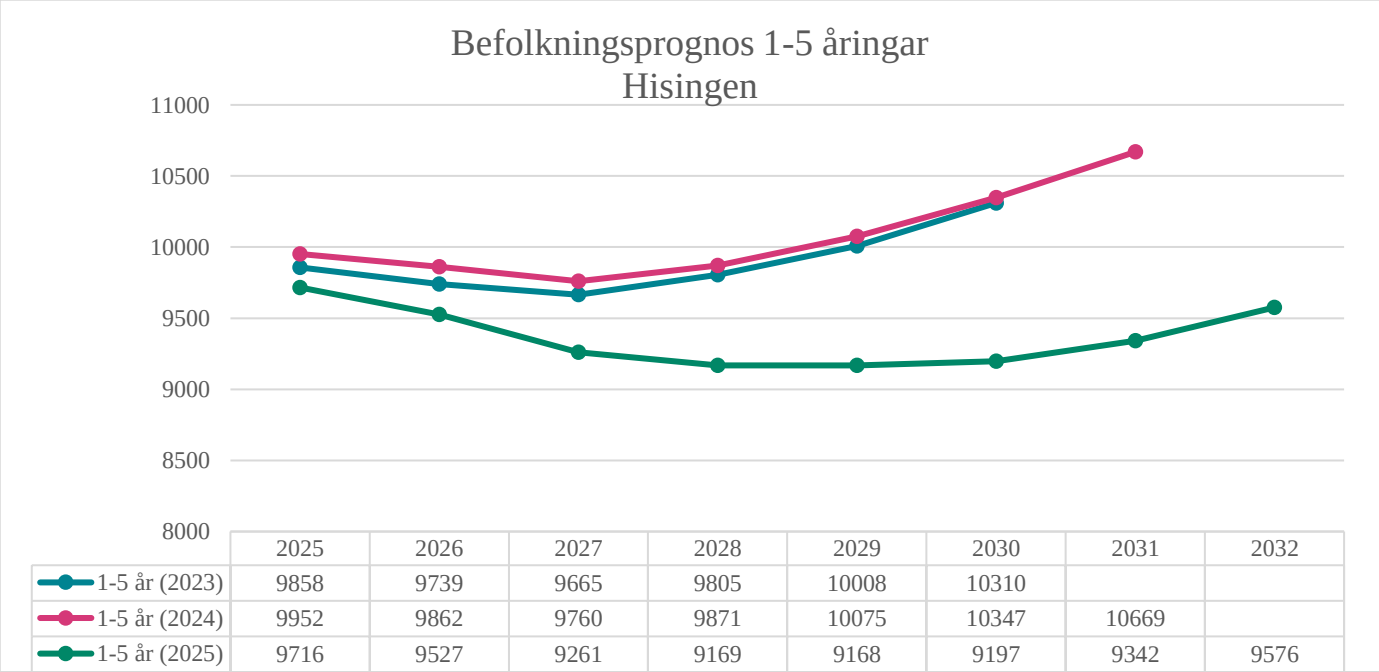
I planeringsområdet Älvsborg finns det stor överkapacitet under hela perioden. Det tillkommer 72 platser under våren 2028 då expansionen av Fredagstomten 23 beräknas vara färdigställd, förskolan ligger vid gränsen till Tynnered. I nutid kommer en del av överkapaciteten att användas som evakueringslösning för ett antal renoveringar som planeras i området. Förvaltningen planerar att lämna förskolor i området för att få ner kapaciteten då förvaltningen inte ser att behovet finns på sikt. Det finns en tillfällig lokal i området som förvaltningen skulle kunna lämna tidigare. Behovet av nya förskolor i samband med nya bostäder ses över för att kunna använda befintliga lokaler och inte bygga nya förskolor.

Stadsområde Hisingen

I stadsområde Hisingen ingår nio planeringsområden; Kärra-Rödbo, Backa, Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadamm, Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden, Södra Torslanda, Björlanda, Tuve-Säve, Östra Biskopsgården samt Västra Biskopsgården.

Befolkningsmässiga förändringar

Enligt befolkningsprognosen 2025 förväntas antal barn i åldern 1–5 år på Hisingen att minska med 140 fram till 2032. I nutid förväntas befolkningen minska med 519 barn och i närtid förväntas den öka med 379 barn. Prognosen för stadsområdet är nedskriven både i nutid och närtid jämfört med befolkningsprognosen från 2024.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1-5 år (2023)	9858	9739	9665	9805	10008	10310		
1-5 år (2024)	9952	9862	9760	9871	10075	10347	10669	
1-5 år (2025)	9716	9527	9261	9169	9168	9197	9342	9576

Befintliga verksamhetslokaler

I stadsområdet finns det cirka 100 lokaler med kommunala förskolor varav majoriteten av lokalerna är egenägda. Det finns ett antal inhyrda lokaler där majoriteten ligger i Lundby. Det finns tio lokaler med tillfälligt bygglov varav två är uppsagda och lämnas under hösten 2025. Förvaltningen ser att det finns möjlighet att lämna ytterligare två förskolor fram till 2028. De tillfälliga lokalerna används dels för evakuering så att stadsfastighetsförvaltningen kan genomföra renoveringar på andra lokaler i området, dels som lösning för att täcka behovet av förskoleplatser i området.

Förskoleförvaltningen har fått underlag från stadsfastighetsförvaltningen som visar på att mellan 2026–2027 finns det 18 förskolor som har behov av renovering, varav tre av dessa kommer att kräva evakuering och fyra kan komma att kräva evakuering. Av de 18 förskolor som ska renoveras är det en inhyrd lokal.

Inom området så skiljer behovet sig mellan planeringsområdena, det finns några områden som har överkapacitet medan andra har underkapacitet. I kommande stycke förtydligas behovet per planeringsområde.

Projekt

Nedan presenteras beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt samt beställda förstudier för stadsområde Hisingen. Med ett investeringsprojekt avses nybyggnation medan reinvesteringsprojekt avser ersättning eller renovering av befintlig byggnad. Förvaltningen lyfter även projekt som är i detaljplaneskedet samt stadsplaneringsskedet då dessa kan komma att påverka kapaciteten på längre sikt.

Beslutade investerings- och reinvesteringsprojekt

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion	Beräknad färdigställande
Svartedalsgatan 4	Östra Biskopsgården	Investeringsprojekt	108 platser	108 platser	Våren 2026
Gamla Tumlehedsvägen 100–103	Södra Torslanda	Reinvesteringsprojekt	108 platser	108 platser	Hösten 2027
Båtsman Grås gata 2	Backa	Reinvesteringsprojekt	72 platser	0 platser	Hösten 2027
Lillebyvägen 9	Björlanda	Reinvesteringsprojekt	162 platser	72 platser	Våren 2028
Grönebackens gata 19	Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden	Investeringsprojekt	144 platser	54 platser	Oklar tidplan

Beställda förstudie

Namn	Planeringsområde	Projekttyp	Total kapacitet	Expansion
Brämaregatan	Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden	Investeringsprojekt	72 platser	0 platser
Brunnsbo	Backa	Investeringsprojekt	144 platser	144 platser
Skra Bro Etapp 2	Björlanda	Investeringsprojekt	144 platser	144 platser
Skra Bro Etapp 3	Björlanda	Investeringsprojekt	144 platser	144 platser
Solvädersbyn 60	Västra Biskopsgården	Reinvesteringsprojekt	108 platser	54 platser
Kunskapsgatan 3	Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden	Investeringsprojekt	108 platser	36 platser
Toredalsgatan 41	Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadamm	Reinvesteringsprojekt	144 platser	0 platser

Slättadammsgatan	Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadamm	Investeringsprojekt	72 platser	0 platser

Tidiga skeden

Namn	Planeringsområde	Projekttyp
Köpenhamnsgatan	Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden	Investeringsprojekt
Förskola norr om Tuve torg	Tuve-Säve	Investeringsprojekt
Västra Tuvevägen	Tuve-Säve	Investeringsprojekt
Hangarvägen	Södra Torslanda	Investeringsprojekt
Lindholmen	Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden	Investeringsprojekt
Backaplan; Detaljplan 2, Detaljplan 3 samt Kvarter 54	Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadamm	Investeringsprojekt
Program Biskopsgården – nya förskolor på Temperaturgatan 93–95, Flygvädersgatan 13 samt Blåsvädersgatan 2	Västra Biskopsgården	Reinvesteringsprojekt

** Total kapacitet samt expansion är osäker i tidigt skede då det beror på förvaltningens behov när projekt påbörjas*

Analys per planeringsområde

Analysen utgår ifrån de befolkningsmässiga förändringarna, befintliga verksamhetslokalerna samt de projekt som är planerade. Efterfrågan utgår ifrån andelen barn i planeringsområdet som är placerade på kommunala förskolor, antagandet är att andelen barn i fristående förskola samt annan kommun kvarstår lika.

Planeringsområde Kärra-Rödbo

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	585	556	535	514	519	523	532
Befintlig kapacitet	792	792	792	792	792	792	792
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**207**	**236**	**257**	**278**	**273**	**269**	**260**
Evakuering**	54	0	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområde Kärra-Rödbo finns det stor överkapacitet utifrån nuvarande befolkningsprognos. Fram till 2026 används en del av överkapaciteten som evakuering på grund av renoveringar i området. Det behöver finnas en viss överkapacitet för att kunna hantera oförutsedda händelser men den är alldeles för stor i området. Det finns inga planerade projekt eller förstudier i området. Förvaltningen ser att det finns en möjlighet att kunna lämna en lokal till annan verksamhet inom förvaltningen samt att kunna lämna en lokal som på sikt kommer att rivas i samband med en ny detaljplan i området.

Planeringsområde Backa

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1313	1289	1271	1240	1232	1224	1242
Befintlig kapacitet	1350	1350	1422	1422	1422	1422	1422
Tillkommande kapacitet*	0	0	72	0	0	0	0
Balans	**37**	**61**	**151**	**182**	**190**	**198**	**180**
Evakuering**	126	126	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Backa finns det stor överkapacitet ifrån 2028. Fram till dess används överkapaciteten som evakuering då det är ett antal förskolor som byggs om eller renoveras. Det finns ett beslutat projekt om nybyggnation av befintlig förskola på Båtsman Grås 2 samt en förstudie för en ny förskola i Brunnsbo där det ska byggas bostäder. Det finns även ett antal förskolor i området där förvaltningen ser över behovet, på grund av överkapaciteten, då stadsfastighetsförvaltningen planerar att renovera lokalerna. Det kommer dock att byggas i området under en tid vilket kan innebära en ökad efterfrågan. Då de förskolor som ses över är egenägda lokaler kan förvaltningen inte lämna dessa förrän årsskiftet 2028/2029 så det finns tid att analysera och planera för behovet i området. Förvaltningen vill inte ha kvar lokaler som inte behövs, men heller inte säga upp lokaler för att sen behöva bygga nya inom snar framtid.

Planeringsområde Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadamm

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1003	997	966	940	931	938	954
Befintlig kapacitet	1116	972	972	972	972	900	900
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**113**	**-25**	**6**	**176**	**185**	**172**	**162**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadam finns det överkapacitet i slutet av perioden. Förvaltningen lämnar ett tillfälligt bygglov på Toredalsgatan 41 under 2026 som planeras att ersättas med en ny permanent lokal på samma tomt som beräknas vara färdigställd under 2028. Det är ytterligare ett tillfälligt bygglov på Toredalsgatan 76B som behöver lämnas under 2030 och som planeras att ersättas med en ny lokal på en annan tomt i området. Dessa projekt är fortfarande i förstudieskedet och har inte beslutats av förskolenämnden. Att det finns planer på att ersätta befintliga förskolor ändå då det finns överkapacitet är för att ha spridning av förskolor inom området. Då befintliga tillfälliga bygglov kommer att ersättas förändras inte kapaciteten, men det finns mindre inhyrda lokaler i området som skulle kunna lämnas på sikt för att få balans i området. Det finns även pågående detaljplaner för nya förskolor i samband med planprogrammet för Backaplan för att kunna täcka behovet som uppstår i och med nybyggnationen.

Planeringsområde Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1232	1228	1198	1202	1219	1234	1250
Befintlig kapacitet	1260	1260	1260	1242	1242	1242	1242
Tillkommande kapacitet*	0	0	54	0	0	0	0
Balans	**28**	**32**	**116**	**40**	**23**	**8**	**-8**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden finns det balans i området i nutid men går över till underkapacitet i närtid. Under 2028 finns det stor överkapacitet för att sedan försvinna till 2029. Det är på grund av att utifrån nuvarande antagande beräknas byggnationen av Grönebackens gatan 19 vara färdigställd till hösten 2027, dock är det en oklar tidplan, medan under hösten 2028 försvinner det tillfälliga bygglovet på Kunskapsgatan 3 vilket drar ner kapaciteten. Det finns pågående förstudier för ersättning och utökning av Kunskapsgatan 3 samt ersättning av Brämaregatan 2D, denna kapacitet är inte medräknad ovan då det inte är beslutat av nämnd. På längre sikt finns det detaljplaner för Lindholmen samt Köpenhamnsgatan. På Lindholmen finns det

planer för bostadsbyggnation och nya förskolor i samband med detta för att kunna möta behovet som uppstår.

Planeringsområde Södra Torslanda

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	924	922	887	884	874	875	885
Befintlig kapacitet	984	984	984	1092	1020	1020	1020
Tillkommande kapacitet*	0	0	108	0	0	0	0
Balans	**60**	**62**	**205**	**208**	**146**	**145**	**135**
Evakuering**	54	0	0	72	180	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Södra Torslanda finns det överkapacitet i både nutid och närtid. Det tillkommer en förskola i nutid på Gamla Tumlehedsvägen 100–104 som beräknas vara färdigställd till hösten 2027. Då det finns ett överskott av platser i området planerar förvaltningen att använda Flygtornsvägen 2 som evakueringslokal fram till 2031 för att stadsfastighetsförvaltningen ska kunna genomföra planerade renoveringar, det är dels renoveringar inom området, dels evakuering för fyra avdelningar från närliggande planeringsområdet Björlanda (dessa platser är inte medräknade i ovan tabell). Det finns planer i tidigt skede på Hangarvägen som innebär tillkommande bostäder samt eventuellt en ny förskola. I och med detta försvinner en befintlig förskola på Kålhagen 3–7. Då det är i tidigt skede ser förvaltningen över behovet av en ny förskola eller om behovet kan hanteras av befintlig kapacitet.

Planeringsområde Björlanda

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	506	505	509	538	559	603	650
Befintlig kapacitet	508	508	508	508	508	508	508
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**2**	**3**	**-1**	**-30**	**-51**	**-95**	**-142**
Evakuering**	72	72	0	0	0	0	0

*Projekt som beslutats av nämnd **Platser som behöver evakueras pga renovering eller ombyggnation

I planeringsområdet Björlanda finns det underkapacitet i både nutid och närtid. De två lokalerna som har tillfälligt bygglov kommer under 2026 att avvecklas. Det finns ett beslutat projekt för att ersätta paviljongen på Lillebyvägen 9 med en permanent förskola, i nuläget är planen att det ska vara färdigställt under våren 2028. Under tiden kommer de

fyra avdelningarna från paviljongen att vara evakuerade till planeringsområdet Södra Torslanda, medan de fem avdelningarna från befintlig förskola kommer att evakueras till en tillkommande paviljong. Det pågår även förstudier för två nya förskolor i detaljplanearbetet för Skra Bro etapp 3 och Skra Bro etapp 2. Utifrån nuvarande befolkningsprognos samt tillkommande behov utifrån bostadsbyggnation förväntas området komma i balans när planerade förskolor är färdigställda.

Planeringsområde Tuve-Säve

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	636	613	585	575	555	568	587
Befintlig kapacitet	640	640	640	640	640	640	640
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**4**	**27**	**55**	**65**	**85**	**72**	**53**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Tuve-Säve finns det viss överkapacitet både nutid och närtid. Det behöver finnas en viss överkapacitet för att kunna hantera oförutsedda händelser. Förvaltningen har beställt en förstudie i tidigt skede på en ny förskola norr om Tuve torg som ska ersätta förskolan på Tångenvägen 11 samt täcka tillkommande behov i samband med bostadsbyggande. Det finns även planer i tidigt skede på en ny förskola som ska byggas i samband med ytterligare bostadsbyggnation i området.

Planeringsområde Östra Biskopsgården

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	623	624	609	604	596	587	581
Befintlig kapacitet	378	378	486	486	486	486	486
Tillkommande kapacitet*	0	108	0	0	0	0	0
Balans	**-245**	**-138**	**-123**	**-118**	**-110**	**-101**	**-95**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Östra Biskopsgården finns det underkapacitet både i nutid och närtid. Det finns ett nybyggnadsprojekt på Svartedalsgatan som beräknas vara klart till hösten 2026, dock kommer förskolan att användas som evakueringslokal för Toredalsgatan 41. Det finns i nuläget inga andra projekt eller förstudier planerade. Förvaltningen klarar av att placera alla barn som vill ha plats i området då det är få barn som går i förskola. Förvaltningen följer utvecklingen av antal placerade barn och planerar därefter. I nuläget ser förvaltningen inget behov av ytterligare förskolor då de skulle stått tomma.

Planeringsområde Västra Biskopsgården

	Nutid					Närtid	
	VT 2026	**VT 2027**	**VT 2028**	**VT 2029**	**VT 2030**	**VT 2031**	**VT 2032**
Efterfrågan	1074	1036	1004	992	973	973	986
Befintlig kapacitet	1106	1106	1106	1106	1106	1106	1106
Tillkommande kapacitet*	0	0	0	0	0	0	0
Balans	**32**	**70**	**102**	**114**	**133**	**133**	**120**

*Projekt som beslutats av nämnd

I planeringsområdet Västra Biskopsgården finns det överkapacitet i både nutid och närtid. Det finns en lokal med tillfälligt bygglov som planeras att avvecklas i nutid. I Program Biskopsgården finns det planer för ersättning och expansion av fyra befintliga förskolor för att möta behovet som uppstår vid bostadsbyggnationen. I ett första steg har förvaltningen beställt en förstudie på Solvädersbyn 60. Förvaltningen ser över behovet av nya förskolor samt expansion av förskolor för att inte öka överkapaciteten utan använda sig av den kapacitet som redan finns.

Övriga verksamhetslokaler

Pedagogisk omsorg

Förskoleförvaltningen bedriver idag pedagogisk omsorg i alla fyra stadsområden i staden men antalet barn i verksamheten varierar stort mellan områdena. 2024 fanns det cirka 140 barn inskrivna i pedagogisk omsorg och cirka 60 procent av dem hade sin pedagogiska omsorg i stadsområde Hisingen. Därefter har Nordost flest inskrivna barn i pedagogisk omsorg medan stadsområdena Centrum och Sydväst har relativt liknande antal barn inskrivna i pedagogisk omsorg.

Totalt finns det tio grupplokaler varav fem i stadsområde Hisingen, två i stadsområde Centrum, två i stadsområde Nordost och en i stadsområde Sydväst. Av de tio lokalerna används sex på heltid varav de resterande används i varierande grad som avlastning för verksamheten som bedrivs i hemmet.

Förskoleförvaltningens bedömning är att det inte finns något behov av fler lokaler för pedagogisk omsorg i nutid eller närtid.

Däremot kommer förskoleförvaltningen att behöva söka nya lokaler för att ersätta befintliga lokaler som försvinner på sikt. Det gäller en lokal för pedagogisk omsorg i Kärra, då befintlig lokal är en parkstuga som stadsfastighetsförvaltningen har i uppdrag att avveckla. I Backa kommer förvaltningen på sikt att behöva söka nya lokaler för pedagogisk omsorg då det finns detaljplaner i området. Även i Södra Torslanda finns det detaljplaner som innebär att förskoleförvaltningen behöver hitta en ny lokal för pedagogisk omsorg. I Kålltorp-Torpa-Björkekärr finns det en lokal som förvaltningen kan behöva lämna då den är i dåligt skick och på grund av detta söka nya lokaler inom området. Inom ramen för Program Tynnered kommer det att krävas ersättningslokaler för lokalen på Turkosgatan. Flera av befintliga lokaler är i behov av underhåll.

Öppen förskola

En öppen förskola är en mötesplats för barn 0–6 år i sällskap av vårdnadshavare eller för barnet annan viktig vuxen. Besökarna är inte inskrivna utan avgör själva när och hur ofta de vill delta. Det finns idag 20 öppna förskolor i staden. Tio av dessa ingår i familjecentraler då de är samlokaliserade med barnavårdscentral och socialtjänsten samt i vissa fall med barnmorskemottagning.

Förskoleförvaltningen har uppdrag att starta ytterligare en öppen förskola i stadsområde Nordost med placering i Gamlestaden. Arbete pågår med denna utökning och verksamheten förväntas starta hösten 2026. Det pågår även ett arbete med att starta en familjecentral i Hammarkullen där den befintliga öppna förskolan i Hammarkullen kommer att ingå. Familjecentralen Trädet på Pianogatan kommer att byta lokalisering då det på sikt planeras för en ny grundskola på platsen. Förskoleförvaltningen håller på att söka nya lokaler för öppen förskola i Kärra, då befintlig lokal är en parkstuga som staden har i uppdrag att lämna. Även i Tuve håller förvaltningen på att söka nya lokaler då förvaltningen blivit uppsagda från de befintliga lokalerna. I Backa pågår det en utredning om att flytta befintlig verksamhet till nya lokaler för att ingå i en familjecentral.

Administrativa lokaler

Förskoleförvaltningen har idag administrativa lokaler i samtliga stadsområden. Den största lokalen finns på Gamlestads Torg som täcker stadsområde Nordost samt de centrala funktionerna i förvaltningen. I övrigt finns tre mötescentra, ett i Sydväst på Valthornsgatan, ett på Hisingen på Blackevägen och ett i Centrum på Första Långgatan 28 B. Utöver dessa lokaler finns ett fåtal mindre kontor och lokaler i staden som används av förvaltningens personal, framför allt av personalen inom fastighetsservice. Förvaltningens bedömning är att det inte finns behov av ytterligare kontorslokaler utöver detta i nutid eller närtid.

Lokaleffektivitet och samverkan

Förskoleförvaltningen arbetar löpande både internt och med andra förvaltningar i staden för att effektivisera användandet av lokaler för kommunal service. I de fall förvaltningen gör bedömningen att det inte finns behov av en lokal på längre sikt sägs lokalen upp. Är bedömningen att det inte finns behov av en lokal på kortare sikt ser förvaltningen över möjligheterna att ändra användandet av den eller att hyra ut lokalen till andra förvaltningar i staden under en begränsad period. Förvaltningen ser också löpande över möjligheterna att lämna tillfälliga lokaler i förtid om det är möjligt.

Samnyttjan och samlokalisering

I stadens riktlinjer för samnyttjan och samlokalisering beskrivs samnyttjan som när flera olika aktiviteter och funktioner kan ske på samma plats, antingen samtidigt eller vid olika tillfällen på dagen. Samnyttjan kan ske inomhus när olika kommunala verksamheter på olika vis nyttjar samma lokaler, under samma tider, under olika tider och under årets alla dagar. Samnyttjan kan också ske utomhus när olika kommunala verksamheter nyttjar stadens olika utemiljöer, på olika vis, på olika tider och under årets alla dagar. I riktlinjen definieras samlokalisering som när en eller flera av stadens olika kommunala verksamheter placeras i nära relation till varandra. I ett vidare perspektiv kan samlokalisering också medföra att verksamheterna kan dra nytta av möjliga synergieffekter.

För förskoleförvaltningens verksamheter sker samnyttjan både vad det gäller lokaler och förskolegårdar. Gällande lokaler sker samnyttjan i form av kontor både på Gamlestads Torg samt de mötescentrum som finns i respektive stadsområde där förskoleförvaltningen främst delar lokaler med grundskoleförvaltningen men i viss utsträckning även andra förvaltningar. För förskolegårdar sker samnyttjan dels genom att förskolor använder parkyta som gård, dels att förskolornas gårdar finns tillgängliga för allmänheten efter verksamhetstid. Att förskolor använder sig av parkyta som utemiljö faller inom ramen för riktlinjens definition av samnyttjan, däremot behöver definitionen breddas för att även innefatta användandet av gårdar utanför verksamhetstid eftersom det inte är någon kommunal verksamhet som använder dem utan allmänheten. Förvaltningen ser positivt på att förskolans gårdar används utanför verksamhetstid samtidigt som detta kan innebära ökade kostnader på grund av ökat slitage och tillsyn. Att använda parkyta som förskolegård eller som en utökning av en förskolas gård är positivt då det kan innebära att

barnen kan få tillgång till en större uteyta. Däremot är det viktigt att parkytan ligger i direkt anslutning till förskolegården för att den ska kunna användas på bästa sätt.

Förskoleförvaltningen har cirka 50 lokaler som är samlokaliserade i någon form, där samlokalisering med grundskoleförvaltningen utgör majoriteten av dessa. Till exempel förskolor och grundskolor som ligger på samma tomt eller i olika delar av samma byggnad samt samnyttjan i familjecentraler. Sett till förvaltningens totala antal hyresobjekt är det cirka 13 procent som är samlokaliserade. Samlokalisering med andra verksamheter kan innebära ökad effektivitet och användning när det gäller till exempel angöring, parkering samt att funktioner som måltid och städ kan användas på ett mer effektivt sätt. Förvaltningen har inte genomfört någon utredning i frågan men ser detta som möjliga fördelar med samlokalisering. En utmaning med samlokalisering med grundskoleförvaltningen är att förvaltningarna antingen delar byggnad eller att det finns flera byggnader på samma tomt som ingår i ett avtal. I många fall står endast en av förvaltningarna som hyresgäst och debiteras hyreskostnad av stadsfastighetsförvaltningen och i merparten av fallen är det grundskoleförvaltningen som står som hyresgäst. När det finns skilda intressen om befintliga behov samt framtida planering för lokalerna kan det uppstå målkonflikter när förvaltningarna inte har enskilda avtal för lokalerna de använder. Det gäller främst i områden där en eller båda förvaltningarna ser behov av att utöka antalet platser. Svårigheterna i dessa fall består i att det är svårt att hitta mark att bygga på och att det saknas en modell eller riktlinjer för finansiering ifall en av förvaltningarna tvingas lämna sin befintliga lokal och behöver bygga eller hyra in nya lokaler. Från och med 2025 har stadsfastigheter infört kommunintern upplåtelse av lokal vilket innebär att det är möjligt att säga upp egenägda lokaler. Stadsfastigheter arbetar för att förskoleförvaltningen ska få egna avtal för fristående fastigheter som står på samma tomt som grundskolor där grundskoleförvaltningen har avtalen. Förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen utreder behovet av att ta fram samnyttjandesavtal där förskolor och grundskolor samnyttjar lokaler för att det ska reflektera avtalen som respektive förvaltning har med stadsfastighetsförvaltningen.

Förvaltningen ser möjligheter att utöka graden av samnyttjan och samlokalisering genom att förskolor planeras tillsammans med grundskolor på friliggande tomter. Detta skulle kunna innebära att funktioner som måltid och städ kan användas på ett mer effektivt sätt. Detta skulle också kunna medföra att förskolor i lägre grad skulle behöva ligga i till exempel bottenplan av bostadskvarter och innebära att förskolorna får en bättre lämpad friyta än vad som ofta är fallet med inhyrda förskolor.

Aktuella möjligheter och utmaningar

Förskoleförvaltningen har valt att lyfta fram utmaningar och möjligheter inom nio områden i årets lokalbehovsplan:

- Behovsbedömning förskoleplatser
- Överkapacitet och underkapacitet
- Stadsfastighetsförvaltningens nya processer
- Inhyrningar
- Förskoleförvaltningen som hyresvärd
- Renoveringar
- Tillfälliga bygglov
- Familjecentraler
- Civil beredskap

Förvaltningen ser även en stor utmaning kopplat till lokalkostnadsutvecklingen tillsammans med den befolkningsförändring som befolkningsprognosen visar på de kommande åren. Detta beskrivs närmare i kapitlet om lokalkostnadsanalys.

Behovsbedömning förskoleplatser

Förskoleförvaltningen ser utmaningar gällande behovsbedömning av förskoleplatser kopplat dels till befintlig styrning samt dels befolkningsprognoser.

Förvaltningen ser osäkerheten i stadens befolkningsprognos som en utmaning i att kunna bedöma behovet av platser på sikt samt trenden att befolkningsprognoserna på senare år har skrivits ner varje år. Det gör arbetet med planering av förskoleplatser mer komplext och svårbedömt. Kopplat till uppdrag om nya förskolor ser förvaltningen en utmaning i att bedöma behov i framför allt närtidsperspektivet då befolkningsprognoserna avser de närmsta åtta åren samtidigt som närtidsperspektivet avser 5–10 år framåt i tid. Det innebär att det kan finnas bostadsprojekt där inflyttning sker under hela närtidsperspektivet men där befolkningsprognosen endast finns för en del av perioden. Det kan leda till att det finns överkapacitet i närtid för att bemöta behovet av tillkommande bostadsprojekt.

Överkapacitet och underkapacitet

Lokalbehovsanalysen visar på att det finns överkapacitet i en del planeringsområden och underkapacitet i andra. Överkapaciteten kommer att behöva hanteras av förskoleförvaltningen antingen genom tillfälliga stängningar, avvecklingar eller att lokalerna används för evakuering vid renoveringar. Förvaltningen ser en stor möjlighet att kunna genomföra renoveringar som stadsfastighetsförvaltningen planerar för genom att verksamheten kan evakueras till befintliga lokaler. Detta ställer dock krav på att stadsfastighetsförvaltningen har den genomförandekapacitet som krävs för alla renoveringar samt att förskoleförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen har ett nära

samarbete för att planera för renoveringarna. Oavsett om renoveringarna kan genomföras eller inte så innebär överkapaciteten en ekonomisk utmaning för förskolenämnden som kommer att behöva hanteras då behovet av platser är lägre än den kapacitet som kommer att finnas. Förskoleförvaltningen bevakar noga hur temporära lokaler kan avvecklas till förmån för permanenta lösningar. Underkapaciteten hanteras genom att förvaltningen beställer nya förskolor eller expansion av befintliga förskolor som ska renoveras. För att kunna hantera underkapaciteten behövs dock samarbete med andra förvaltningar i staden för att kunna hitta tomter för nya förskolor eller hitta andra alternativ för att kunna få fram fler förskoleplatser. Förvaltningen har påpekat för stadsbyggnadsförvaltningen att det inte är möjligt att starta nya detaljplaner i områden med betydande underkapacitet om de inte innefattar nya förskolor för att täcka behovet.

Stadsfastighetsförvaltningens nya processer

Stadsfastighetsförvaltningen införde under 2025 nya processer för ”lokalförsörjning – analysera, planera och beställa” samt ”bygg- och inhyrningsprocessen”. Förskoleförvaltningen ser en utmaning i att det sker förändringar i processer som påverkar förvaltningen utan att ha fått medverka i arbetet. Eftersom stadsfastighetsförvaltningens processer påverkar verksamhetsförvaltningarnas arbetssätt hade det underlättat att få vara inblandad i arbetet för att kunna underlätta införandet av processerna samt för att kunna se hur processerna påverkar förskoleförvaltningens arbetsbörda och beslutsprocess. De nya processerna innebär till viss del en ökad arbetsbörda då medarbetare ska sätta sig in i de nya processerna. Förvaltningen ser även att stadsfastighetsförvaltningen kan underlätta för införandet av nya processer genom att presentera processerna i god tid innan de implementeras så att det finns möjlighet för förskoleförvaltningen att ställa om inför ett nytt arbetssätt.

Inhyrningar

Vid etablering av nya förskolor i staden är förskoleförvaltningen i många fall hänvisad till inhyrningar, framför allt gäller detta de centrala delarna av staden. Inhyrningar innebär utmaningar ekonomiskt, i utformningen och i själva samlokaliseringen med bostäder. Inhyrda förskolor behöver hyras in så fort lokalerna är färdigställda även om det inte alltid sammanfaller med ett ökat behov av förskoleplatser. Det kan till exempel handla om att bostadshuset där förskolan ska placeras byggs först och att övriga bostadshus i området byggs efteråt. Det är i vissa fall höga hyror för inhyrningar då fastighetsägare vill frångå marknadshyra och i stället utgå ifrån produktionskostnader vilket kan driva på hyrorna ytterligare. Förvaltningen ser att det kan ske avvikelser mot de nya nyckeltalen för både inne- och uteyta. Utformningen på förskolor i inhyrda lokaler styrs till viss del av husets övriga funktioner och utformning vilket får konsekvensen att förskolelokalerna inte är helt anpassade efter samma nyckeltal som används när staden bygger i egen regi.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för beslutsnivåer vid investering i och inhyrning av samt inriktning för att äga eller hyra – kommunala verksamhetslokaler, som antogs av kommunfullmäktige i januari 2023, ska staden vid långsiktiga lokalbehov sträva efter att äga sina fastigheter. Verksamhetslokaler till förskola ingår här. Förvaltningen har

förhoppning om att antagandet av riktlinjen leder till ett minskat antal inhyrningar i framtiden.

Förskoleförvaltningen som hyresvärd

Förskoleförvaltningen är hyresvärd för ett antal externa hyresgäster och detta är något som följt med från tiden då förskolelokaler hanterades av stadsdelarna. Förskoleförvaltningen jobbar för att stadsfastighetsförvaltningen ska ta över de externa hyresgästerna då att vara hyresvärd inte ligger inom förskoleförvaltningens uppdrag. Förskoleförvaltningen hyr ut lokalerna i andrahand från stadsfastighetsförvaltningen och när den nya hyresmodellen introducerades i staden, att förvaltningarna ska betala den faktiska hyran för sina lokaler, beslutades det att de externa hyresgästerna ska betala marknadsmässig hyra. Det innebär att de externa hyresgästerna får lägre hyra än vad förvaltningen betalar i hyra till stadsfastighetsförvaltningen, vilket i sin tur leder till att förskoleförvaltningen står för mellanskillnaden.

Renoveringar

I nutid finns det ett omfattande behov av renovering av förskolelokaler. Förskoleförvaltningen har fått underlag från stadsfastighetsförvaltningen om att det i perioden 2026 till 2028 finns behov av renovering av cirka 100 förskolor. Renoveringar innebär en möjlighet till förbättrad ändamålsenlighet i stadens förskolelokaler. Det utgör dock också en utmaning för förvaltningen då planering och genomförande av flyttkedjor som renoveringarna medför tar mycket resurser i form av tid både från rektorer, pedagogisk personal samt personal från stödavdelningarna. Renovering av förskolelokaler leder även till ökade hyreskostnader för förskoleförvaltningen. Det finns också en utmaning i att hitta evakueringslösningar för renoveringar i de delar av staden där det finns underkapacitet av förskoleplatser vilket innebär att befintliga lokaler inte kan användas till evakuering. Där är även i dessa områden det är svårt att hitta mark för en tillfällig lösning. Detta innebär att renoveringar som måste utföras behöver skjutas på tills en evakueringslösning finns tillgänglig.

Tillfälliga bygglov

Förskoleförvaltningen har 24 tillfälliga bygglov runt om i staden varav de flesta finns i Centrum och på Hisingen. En del av byggloven är evakueringslösningar för renoveringar eller nybyggnationer medan en del är expansion och tillkom när det fanns platsbrist i vissa områden i staden. Det finns en plan för avveckling av de tillfälliga byggloven, det kan vara att de tas bort när renoveringar eller nybyggnationer är klara eller när det inte finns behov av platserna i området på grund av lägre barnantal.

Förvaltningen har dock märkt en utmaning med tillfälliga bygglov som löper ut och inte kan förnyas, då de stått max antal år, där nybyggnationer eller detaljplaner inte håller tidplanen. Det innebär att planen för ersättning av de tillfälliga byggloven inte håller och förvaltningen behöver ha kvar tillfälliga bygglov utan tillstånd då det inte finns ersättning för platserna. Förseningar kan dels bero på projekten som stadsfastighetsförvaltningen hanterar, dels på detaljplaner som stadsbyggnadsförvaltningen hanterar. Förvaltningen ser

en utmaning i att få stadsbyggnadsförvaltningen att förstå problematiken med att försena eller pausa detaljplaner som innefattar förskolor. Det är viktigt att de ser helheten i planerna för de tillfälliga byggloven då stadsbyggnadsförvaltningen har hand om både detaljplaner och beslut om tillfälliga bygglov.

Familjecentraler

Förskoleförvaltningen ser en utmaning när det gäller familjecentraler. Lokalerna för familjecentraler innehas med olika avtalstyper, i vissa fall har förskoleförvaltningen ett förstahandskontrakt och i andra fall hyr förvaltningen lokalerna i andrahand. I de flesta fall står förskoleförvaltningen på avtalet för stadens verksamheter och fakturerar socialförvaltningarna för deras del av kostnaderna. Det finns länsgemensamma samverkansavtal för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamhet, där förskoleförvaltningen delar lokaler med Västra Götalandsregionen (VGR), där det framgår fördelning av kostnader mellan huvudmännen som ingår i familjecentraler och familjecentralslikande verksamhet. Dock ser förvaltningen att det behövs förtydligande dokument kring hur självkostnadshyran, som stadsfastighetsförvaltningen fakturerar förskoleförvaltningen, ska hanteras i de fall där förskoleförvaltningen vidare fakturerar VGR. Till exempel när förvaltningen hyr av externa hyresvärdar och förskoleförvaltningen står som andrahandshyresvärd för gemensamma ytor blir det problematiskt eftersom VGR inte vill betala självkostnadshyran som förskoleförvaltningen faktureras. I dessa fall blir det även problem med vaktmästeri och andra driftrelaterade kostnader. En utmaning är att komma överens om kostnadsfördelningen mellan de olika parterna i redan befintliga hyresavtal när det sker förändringar, till exempel att en av parterna inte längre kan bedriva verksamhet, samt fördelning av kostnader för projektansvarig och ansvarsfördelning i nya projekt. Det kan vara svårt att få fram beslut i nya projekt då det inte finns en samverkansgrupp eftersom det inte är en verksam familjecentral. Det finns även en utmaning i att definiera lokalbehov kopplat till familjecentraler, dock pågår det en kartläggning av familjecentraler och öppna förskolor som kommer att förenkla arbetet med lokalbehovet framåt. Den verksamhet förvaltningen bedriver i lokalerna är öppen förskola, samtidigt kan det finnas fler aktörer som är inblandade där alla inte är från stadens andra förvaltningar men som påverkar behovet av lokaler.

Civil beredskap

I enlighet med Göteborg Stads plan för arbetet med civil beredskap har förskoleförvaltningen tagit fram en projektplan med ett antal aktiviteter, bland annat en lagerhållningsplan för förbrukningsmaterial. Förvaltningen ser en utmaning i att kunna lagerhålla kvantiteten som behövs för krisberedskapen för förskolor. Det behövs tillräcklig yta för lagerhållningen i förskolorna och detta är ett pågående arbete.

Förvaltningen ser även en utmaning med skyddsrum och kostnaden som det medför. I samband med nybyggnation av förskolor med skyddsrum samt renovering av befintliga förskolor med skyddsrum bekostar förskoleförvaltningen detta. Dock är skyddsrummen tillgängliga för alla göteborgare och borde således vara en kostnad som tas centralt i staden.

Förvaltningen ser även en utmaning när det gäller klimatanpassningsåtgärder och de betydande resurser som krävs för att anpassa både fastigheter och verksamheten till framtidens klimat. Då behoven för klimatanpassningsåtgärder skiljer sig mellan olika geografiska områden, fastigheter och verksamheternas möjlighet till förändring kommer kostnaderna för klimatanpassning skilja sig mellan olika verksamheter. Det är därför viktigt att klargöra finansieringsmodellen för klimatanpassningsåtgärder då det redan i dagsläget uppstår målkonflikter när klimatanpassningsåtgärder skall finansieras via barn-, skol- och utbildningspeng. Konsekvenserna blir att förutsättningarna för en likvärdig utbildningsverksamhet i förskolan försämras, vilket leder till ökade skillnader.

Lokalkostnadsanalys

Lokalkostnadsanalysen för förskolenämnden utgår från det underlag om lokalkostnadsutveckling som stadsfastighetsförvaltningen tagit fram och som finns i sin helhet i stadsfastighetsnämndens verksamhetsnomineringar för 2026 (SFN 2025-03-28, SFF-2025-00092). Tabellen nedan är en sammanställning av underlaget från stadsfastighetsförvaltningen.

Förskolenämnden	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Befintliga objekt, ägda	674	701	699	696	693
Befintliga objekt, inhyrda	151	153	154	156	159
Projekt/investeringar from 2026 (reinvesteringar)	0	17	35	52	69
Projekt/investeringar from 2026 (ersättningsinvesteringar)	0	0	0	0	0
Projekt/investeringar from 2026	0	18	29	48	63
Summa mnkr	**826**	**889**	**917**	**951**	**983**
Förändring från 2025 (%)	10%	18%	22%	27%	31%

Stadsfastighetsförvaltningens analys pekar på att förskolenämndens lokalkostnader bedöms öka med 31 procent under perioden 2026–2030. Detta samtidigt som befolkningsprognosen indikerar en minskning med 1021 barn eller 3,3 procent. Följden av detta blir att en större andel av förskolenämndens budget kommer att behöva användas för lokalkostnader vilket innebär en mindre andel till kärnverksamheten. Lokalkostnadernas andel utav budgeten beräknas utgöra 18,4 procent 2028, vilket kan jämföras med 9,6 procent 2019. Hur stor andel av kostnadsökningen som inte är låst och som därmed kan påverkas är svår att utläsa från underlagen.

En del av kostnadsökningen beror på en högre ambitionsnivå hos stadsfastighetsförvaltningen att åtgärda historiskt eftersatt underhåll. Det tidigare eftersatta underhållet på förskolelokaler belastar i och med den nya hyresmodellen förskolenämndens budget. Det är dock svårt att exakt bedöma hur stor hyreskostnadsökning förskolenämnden debiteras genom att åtgärda det eftersatta underhållet. En analys av några förskolor som renoverats det senaste året visar på att hyran ökat i genomsnitt 114 procent.

Åtgärder för att minska lokalkostnader

Förvaltningen har tagit fram en ny process för tillfällig eller permanent stängning av förskolor. Syftet är att förtydliga arbetet som förvaltningen gör för att hantera överkapaciteten som uppstår i och med minskat barnunderlag samt att det sker på lika grunder i hela staden och för att skapa bättre planeringsförutsättningar för platsbehovet på kort och lång sikt. Som ett led i detta innebär det även att lokalkostnader kommer att försvinna när lokaler sägs upp. Förvaltningen har tagit fram principer som används som underlag för att rangordna förskolor per planeringsområde för att få fram vilka förskolor som är lämpliga att lämna. Principerna utgår ifrån mätbara parametrar så som till exempel

antal avdelningar, skick på lokalen och avtalstyp[1]. Förvaltningen tar fram förslag på avvecklingar för tre år framåt.

Förvaltningen har sagt upp tio lokaler (400 förskoleplatser) som lämnas under 2025–2026. Det är dels tomställda lokaler, dels lokaler som inte längre behövs som evakueringslösningar, samt lokaler som kan lämnas utifrån att behovet har minskat i vissa planeringsområden. Sammanlagt är det en kostnadsminskning på cirka 6 miljoner kronor utifrån budgeterad hyreskostnad 2025.

Utifrån aktuellt förslag ser förvaltningen att ytterligare 16 lokaler (cirka 1140 platser) kan lämnas de närmsta tre åren. En del av dessa lokaler är tillfälliga bygglov som behöver lämnas. Utifrån nuvarande befolkningsprognos ser förvaltningen att det finns fler lokaler som kan lämnas på längre sikt än tre år framåt då de dels inte längre behövs som evakueringslokaler för renoveringar som stadsfastigheter behöver genomföra, dels på grund av överkapacitet.

Kompensatoriska åtgärder

I februari 2024 tog kommunfullmäktige beslut om ”Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler”[2]. I riktlinjen framgår det hur stor friyta som ska finnas vid nyproducerade förskolor. Nyckeltalen skiljer sig mellan innerstad, mellanstad samt ytterstad. Ifall det sker avsteg från nyckeltalen ska det enligt riktlinjen göras kompensatoriska åtgärder. I samband med att kommunfullmäktige beslutade om riktlinjen gav de förskolenämnden i uppdrag att ”utreda kompensatoriska åtgärder i verksamheten, såsom fler utflykter, i syfte att förbättra verksamheten i befintliga förskolor där utrymmesbrist råder”. Förvaltningen har återrapporterat till kommunfullmäktige med förvaltningens bedömning.[3] Kommunfullmäktige tog beslut i januari 2025 (KF 2025-01-30 §28) om att uppdraget var fullgjort.

Det har även blivit beslutat att omfattningen av stöd för kompensatoriska åtgärder ska redovisas i förvaltningens lokalbehovsplan så att kommunstyrelsen på årlig basis kan värdera möjligheten och omfattningen av stöd till förskolenämnden.

Befintliga förskolor

Förskoleförvaltningen anser att det utifrån ett likvärdighetsperspektiv är viktigt att belysa befintliga förskolor som har friyta som inte når upp till de fastställda nyckeltalen då dessa också kan drabbas av högre verksamhetskostnader. Det finns 180 förskolor som inte har tillräckligt med friyta enligt nyckeltalen. Förvaltningen redovisar de tillkommande kostnaderna för befintliga förskolor i en klumpsumma. Förvaltningen har gjort en beräkning på kostnaden för högre grundbemanning som uppgår till cirka 323 mkr per år. Det tillkommer även kostnader för till exempel barnvagnar, lådcyklar, busskort och hyra av toalett till en summa på cirka 133 mkr.

[1] Bilaga 2
[2] KF 2024-02-01 §27
[3] N608-1893/24

Nya förskolor

När det sker avvikelser från nyckeltalen gällande friyta för nyproducerade förskolor behöver stadsledningskontoret skriva en utredning om kommunal service. Det finns ett antal förskolor som planeras att byggas som kommer att få en friyta på under 25kvm/barn, dock är tidplanen osäker för merparten och beräknas inte vara färdigställd innan 2028 och redovisas därför inte i årets dokument.

Riskanalys

Förskoleförvaltningen har valt att lyfta de främsta riskområdena i årets lokalbehovsplan. Riskerna handlar om överkapacitet och lokalkostnadsutveckling.

Överkapacitet

Förskoleförvaltningen bedömer att det borde finnas en viss överkapacitet per planeringsområde för att kunna hantera oförutsedda händelser. Utifrån lokalbehovsanalysen finns det en del planeringsområden som visar på betydande överkapacitet i både nutid och närtid som inte ser ut att behövas på sikt. Då nybyggnadsprojekt beställts utifrån tidigare befolkningsprognoser och dessa prognoser har skrivits ner innebär det att förvaltningen står med överskott av platser i vissa delar av staden. Om inflyttningen av barn i förskoleålder till de nya bostadsområdena i hög utsträckning består av barn som flyttar från befintliga bostäder till nyproducerade bostäder innebär det att behovet av förskola i befintliga områdena minskar. Följden blir att förvaltningen kommer att ha lokaler som behöver tillfälligt stängas eller avvecklas i de områdena där behovet minskar för att inte överkapaciteten ska öka. Nuvarande överkapacitet av platser behöver hanteras samtidigt som det behöver finnas en beredskap för att kunna hantera den ökning av barn som förväntas ske i ett framtidsperspektiv. Utifrån nuvarande ekonomimodell har förskolenämnden det ekonomiska ansvaret att hantera beredskapen inför framtiden vilket kan innebära en risk utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Från 2025 har förvaltningen möjlighet att säga upp egenägda lokaler vilket innebär att egenägda lokaler som stått tomma kan sägas upp. Dock har förvaltningen kvar det fortsatta ansvaret att hantera beredskapen inför framtiden vilket innebär att alla tillfälligt tomställda lokaler inte kan sägas upp då lokalerna behövs för att kunna tillgodose behovet som kan komma att uppstå i framtiden.

Det finns ett behov av att renovera ett stort antal förskolor i staden för att kunna säkra kapaciteten framåt och ändamålsenlighet i lokalerna. Att kunna genomföra renoveringar ställer krav på att verksamheten ska kunna evakueras, antingen till befintliga lediga lokaler eller att tillfälliga evakueringslokaler etableras. Förskoleförvaltningen har möjlighet att använda överkapaciteten till evakueringar. Det innebär att risken för eftersatt underhåll kan minska och att förvaltningen inte behöver hitta alternativa evakueringslösningar. Dock kan det fortfarande vara svårt att hitta lämpliga evakueringslösningar i de fall det finns underskott i planeringsområdet. Det finns ett nära samarbete mellan förskoleförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen vilket är en förutsättning för att överkapaciteten ska kunna användas till evakuering av förskolor som behöver renoveras. Även stadsfastighetsförvaltningens tidplaner samt förskoleförvaltningens flyttkedjor är viktiga för att kunna genomföra renoveringar på ett optimalt sätt.

Förvaltningens lokalplanering utgår ifrån stadens befolkningsprognoser för att nämnden ska kunna ta sitt kommunala ansvar att kunna erbjuda alla barn platser utifrån den lagstadgade tiden. Placering av barn i förskola baseras på förskoleförvaltningens placeringsprinciper, dessa utgår från önskemål från vårdnadshavare samt förskola närmast hemmet. Förskolenämnden tog i september 2024 beslut om planeringsområden som ett led i att förbättra förvaltningens planeringsförutsättningar för nya samt befintliga

förskolor för att bland annat minska överkapaciteten i staden. Förvaltningen arbetar aktivt med att hantera överkapaciteten genom de insatser som har beskrivits ovan.

Lokalkostnadsutveckling

Förskoleförvaltningen ser att lokalkostnadsutvecklingen är en av de största riskerna framåt. Förvaltningens främsta möjlighet att påverka detta är att se över kommande projekt. Det kan handla om att pausa projekt eller att skjuta på projekt som saknar genomförandebeslut framåt i tiden. Förvaltningen tittar även på möjligheten att kunna avveckla inhyrda och egenägda lokaler eller lämna tillfälliga lokaler tidigare då det finns överkapacitet i staden. Kostnadsutvecklingen beror dels på nya projekt, dels på eftersatt underhåll som ska åtgärdas vilket medför en ökad hyra. Förvaltningen behöver även fortsätta att arbeta med sin uppföljning av kostnader och vad som är kostnadsdrivande. Exempelvis ses tekniska krav och anvisningar (TKA) över varje år. Ett ytterligare sätt att hantera ökade kostnader är att använda överkapaciteten i förvaltningen som evakueringslösning i stället för dyra alternativ. Stadsfastighetsförvaltningen beslutade i maj 2024 om planen för minskade produktionskostnader[4]. Planen ska ge en tydlig strategisk inriktning för stadsfastighetsförvaltningens arbete med att minska produktionskostnader och för att uppnå målet anges fyra strategiområden och för varje område finns det ett antal strategier. I samtliga strategiområden bedöms samverkan med hyresgäst- och stadsutvecklande förvaltningar vara viktig för genomförandet. Målvärdet för 2027 är att bygga förskolor för 44 200kr/BTA men enligt prognostiserade nyckeltal ligger kostnaden, för förskolor som beräknas vara färdigställda från 2026 och framåt, på cirka 46 190 kr/BTA. Förskoleförvaltningen är positiv till arbetet med att minska produktionskostnader och ser att det är viktigt att ha ett bra och nära samarbete med stadsfastighetsförvaltningen för att kunna följa vad som är kostnadsdrivande i projekt. Stadsfastighetsförvaltningen och förskoleförvaltningen har styrgruppsmöte en gång per månad där projekt såsom till exempel nybyggnation och renoveringar följs upp. På så sätt har båda förvaltningarna samma underlag för att kunna ta beslut samt kunna samordna beslut som ska tas av respektive nämnd. För att medverka till att minska produktionskostnader har förskolenämnden beslutat om planeringsområden som ska ge bättre planeringsförutsättningar i nutid, närtid och framtid och funktionsprogram som ska bidra till att bygga mer likvärdiga förskolor. Förvaltningen har även digitaliserat processen för möbelinköp för att underlätta och effektivisera planeringen. Förskoleförvaltningen arbetar även med att skickliggöra sina beställare för att få bättre förståelse för vilka konsekvenser som beslut kan ha under projektets gång samt vilka följdeffekter det får. Förvaltningen kommer årligen ta fram en analys av nybyggnadsprojekt, förstudier och reinvesteringar i befintliga lokaler för att se ifall det är möjligt att skjuta på eller pausa projekt.

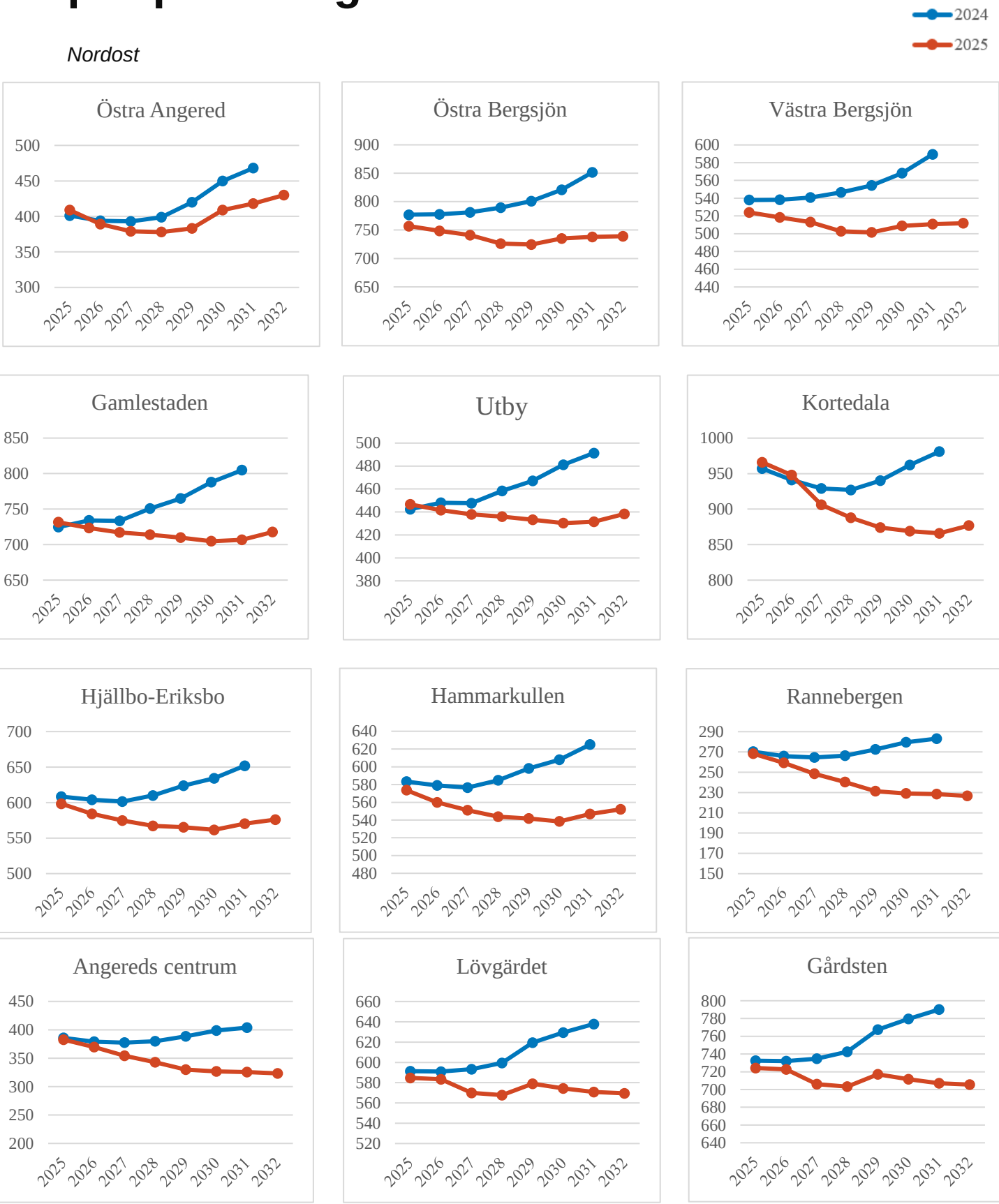
Förvaltningen ser även en annan risk kopplat till lokalkostnadsutveckling i form av att det i staden fattas beslut som får ekonomiska konsekvenser. Ett exempel på detta är den plan som stadsfastighetsnämnden antog i februari 2023 som handlar om att minska klimatavtrycket i enlighet med stadens klimatmål. Enligt en bedömning från stadsfastighetsförvaltningen kommer klimatomställningen de kommande 10 åren att innebära en merkostnad på cirka sju procent för förskolenämnden. Kostnaden för

[4] 13_SFN240530.pdf (goteborg.se)

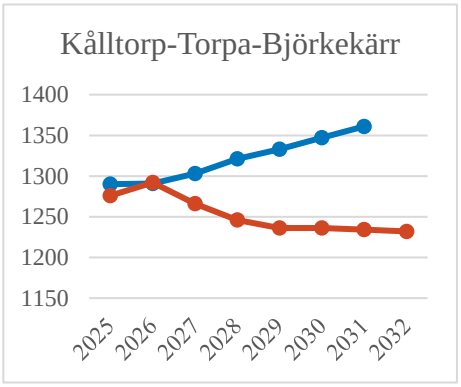
klimatanpassningar som är verksamhetsspecifika för förskoleförvaltningen är kostnader som förvaltningen får bekosta själva. Dock borde klimatanpassningar som gynnar staden som helhet hanteras på annat sätt och kostnaden borde inte läggas på förskoleförvaltningen.

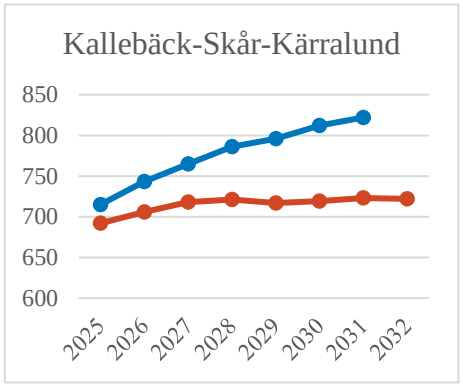
Bilaga 1. Befolkningsprognos per planeringsområde

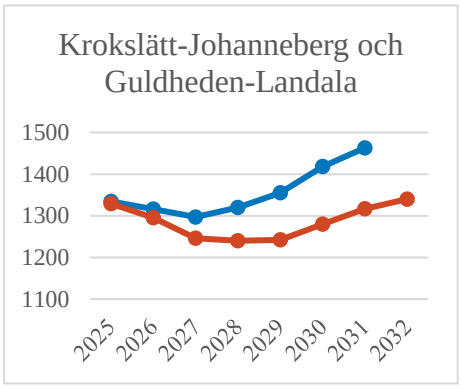
Nordost

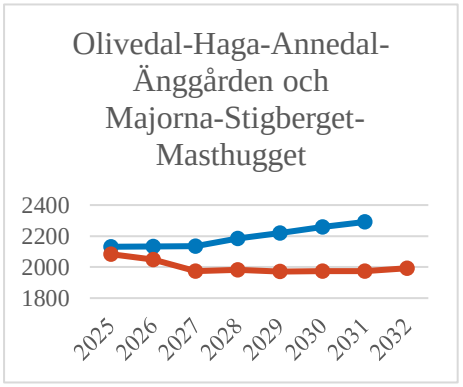

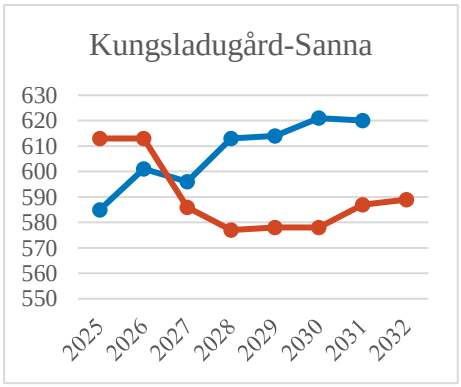
Centrum

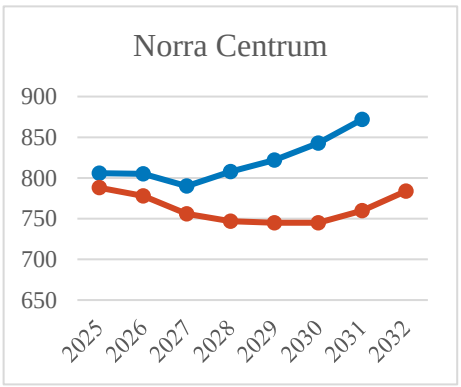

Kålltorp-Torpa-Björkekärr
1400
1350
1300
1250
1200
1150
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

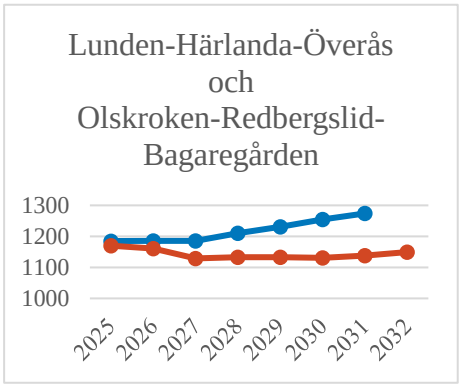

Kallebäck-Skår-Kärralund
850
800
750
700
650
600
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

Krokslätt-Johanneberg och Guldheden-Landala
1500
1400
1300
1200
1100
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

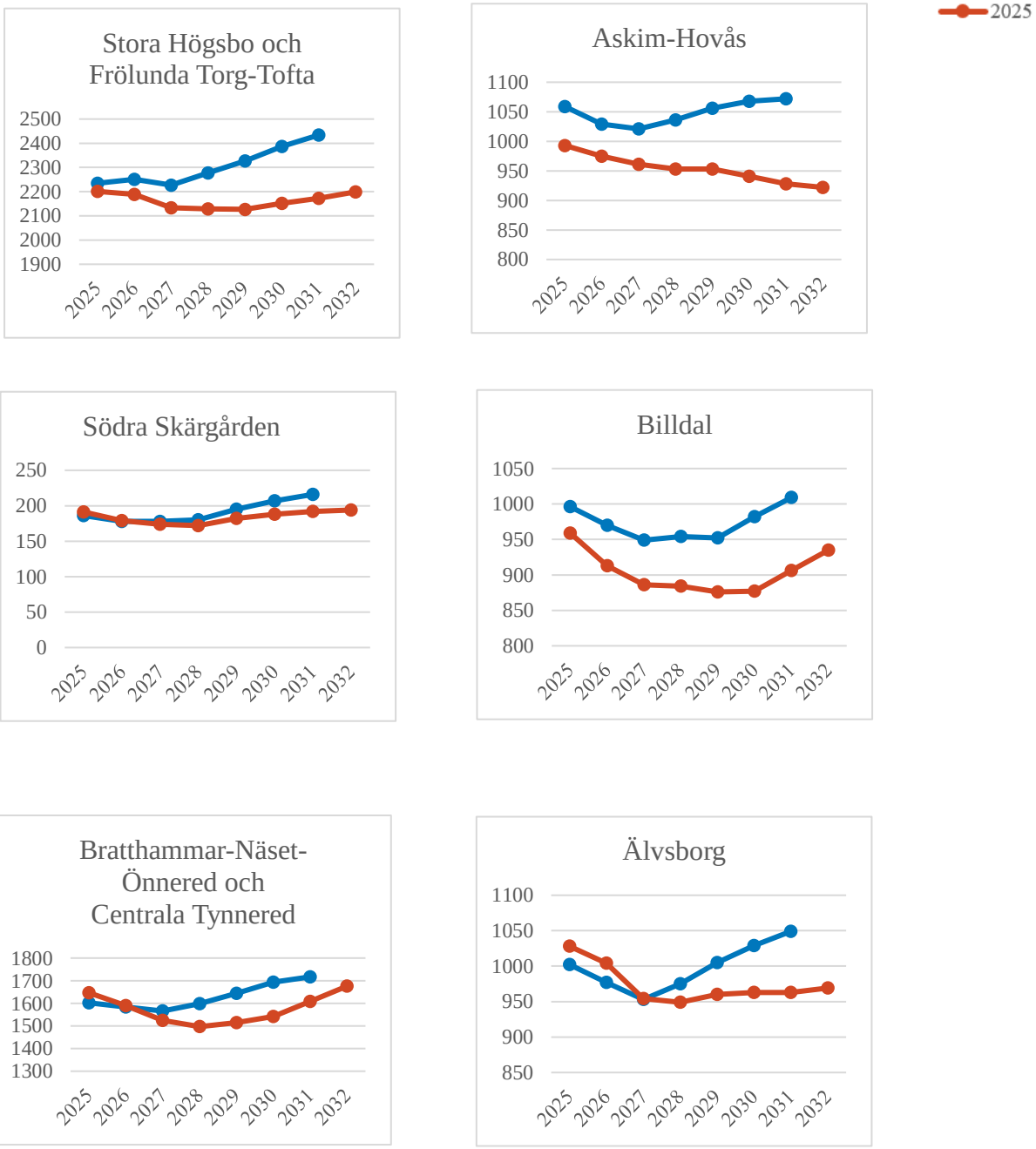

Olivedal-Haga-Annedal-Änggården och Majorna-Stigberget-Masthugget
2400
2200
2000
1800
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

Kungsladugård-Sanna
630
620
610
600
590
580
570
560
550
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

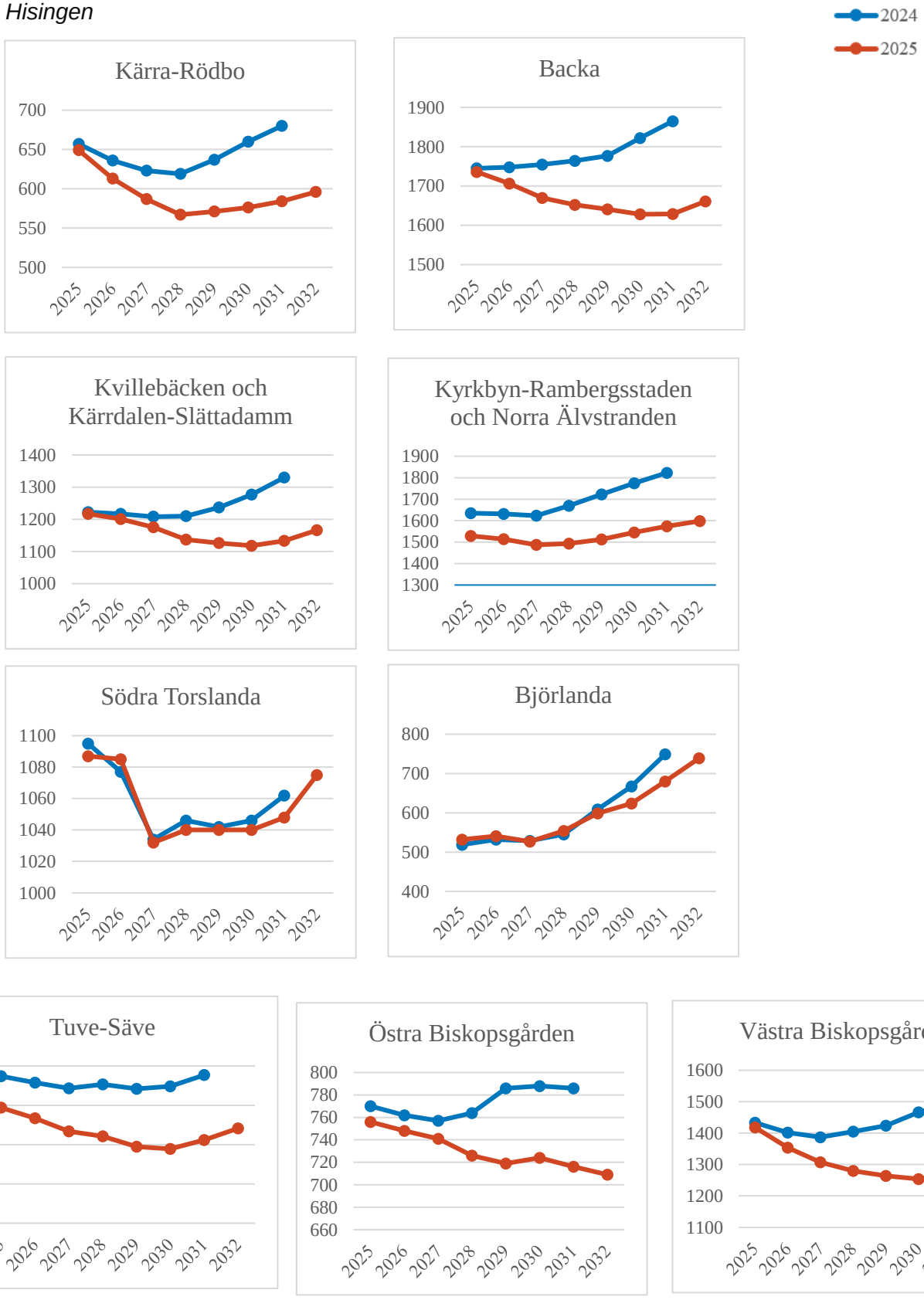

Norra Centrum
900
850
800
750
700
650
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

Lunden-Härlanda-Överås och Olskroken-Redbergslid-Bagaregården
1300
1200
1100
1000
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032

Sydväst

2024
2025
Stora Högsbo och Frölunda Torg-Tofta
2500
2400
2300
2200
2100
2000
1900
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Askim-Hovås
1100
1050
1000
950
900
850
800
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Södra Skärgården
250
200
150
100
50
0
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Billdal
1050
1000
950
900
850
800
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Bratthammar-Näset-Önnered och Centrala Tynnered
1800
1700
1600
1500
1400
1300
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Älvsborg
1100
1050
1000
950
900
850
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032

Hisingen

2024
2025
Kärra-Rödbo
700
650
600
550
500
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Backa
1900
1800
1700
1600
1500
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Kvillebäcken och Kärrdalen-Slättadamm
1400
1300
1200
1100
1000
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Kyrkbyn-Rambergsstaden och Norra Älvstranden
1900
1800
1700
1600
1500
1400
1300
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Södra Torslanda
1100
1080
1060
1040
1020
1000
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Björlanda
800
700
600
500
400
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Tuve-Säve
900
800
700
600
500
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Östra Biskopsgården
800
780
760
740
720
700
680
660
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032
Västra Biskopsgården
1600
1500
1400
1300
1200
1100
2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032

Bilaga 2. Principer för stängning av förskolor

Principer

Enheten fastighet, säkerhet och miljö har fått i uppdrag att ta fram principer för att kunna ta fram de mest lämpliga lokalerna, per planeringsområde, att lämna tillfälligt eller permanent. Arbetet görs som ett led i att kunna hantera överkapaciteten av förskoleplatser som finns i staden både ur ett kortsiktigt samt långsiktigt perspektiv. Arbetet kommer att fokusera på de planeringsområden som har överkapacitet. Ett förslag på vilka förskolor som borde stängas samt vilka som borde öppnas när det finns behov av platser kommer att tas fram två gånger per år.

Ett förslag tas fram utifrån nedan parametrar där de första åtta parametrarna används som ett underlag för att rangordna förskolorna i ett planeringsområde för att få fram vilka som är mest lämpade att lämna. De två efterföljande parametrarna används för att diskutera utifrån rangordningsförslaget.

Parametrar

1. *Skick på lokalen* – nyligen byggda eller nyrenoverade förskolor ska tas i bruk snarast möjligt, i stället för att stå tomma, även om en äldre och etablerad förskola är mer populär.
2. *Planerad renovering* – förskolor där det finns planerad renovering ska stängas i första hand när det gäller tillfällig stängning för att kunna genomföra renovering utan evakuering. Det ska även tänkas in när det gäller permanenta stängningar så att behovet av renovering ses över ifall det finns minskat barnunderlag så att förvaltningen inte behöver lägga pengar på renoveringar i lokaler som inte behövs.
3. *Antal avdelningar* - förskolor med få avdelningar stängs i första hand, beslut från förvaltningen att enavdelningsförskolor ska stängas om det är möjligt.
4. *Typ av kök* – tillagningskök med utskick ska prioriteras att vara kvar, förskolor med mottagnings- eller serveringskök ska i första hand stängas.
5. *Avtalstyp* – inhyrda lokaler ska i första hand lämnas och då de som förvaltningen har möjlighet att säga upp inom ett år.
6. *Tillfälliga bygglov* - tillfälliga bygglov ska stängas i första hand då förvaltningen har möjlighet att säga upp avtalet i förtid och minska förvaltningens kostnader. Bland tillfälliga bygglov ska de som förvaltningen kan lämna utan påverkan på evakueringslösningar lämnas först.
7. *Lokaler som kan lämnas till andra förvaltningar* – lokaler som kan lämnas till andra förvaltningar ska lämnas i första hand.
8. *Samnyttjade lokaler* – lokaler som förskolan samnyttjar, till exempel med grundskoleförvaltningen, ska lämnas i första hand för att kunna lämna lokalen vidare till andra verksamheter.

Nedan parametrar används för att diskutera rangordningsförslaget utifrån. Det kan finnas perspektiv som behöver finnas med som inte tas hänsyn till i rangordningen och där synpunkter från verksamhetscheferna behöver inkluderas.

9. *Geografisk placering* – förskolor behöver finnas på strategiskt bra platser i området. Det behöver finnas en jämn fördelning över planeringsområdet utifrån behov men även utifrån om förskolor ligger nära en grundskola samt närhet till kollektivtrafik.
10. *Ändamålsenlig lokal* – det behöver göras en sammanvägd bedömning utifrån ifall en lokal är ändamålsenlig. Diskussion gällande om lokalen uppfyller förskoleförvaltningens rumsfunktionsprogram, stadens nyckeltal gällande friyta, planlösning för en fungerande verksamhet samt läroplanen för förskola.